

KBF.430.4.2024

Nr ewid. 78/2024/P/24/001/KBF

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie budżetu państwa w 2023 r.
w części 19 – Budżet, finanse publiczne
i instytucje finansowe
oraz wykonanie planu finansowego
Funduszu Reprywatyzacji

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

p.o. Dyrektor Departamentu
Budżetu i Finansów

Anna Wojcieszekiewicz
/podpisano elektronicznie/

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Michał Jędrzejczyk
/podpisano elektronicznie/

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, maj 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
2. OCENA OGÓLNA.....	7
3. WNIOSKI	9
4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE	10
4.1. DOCHODY BUDŻETOWE.....	10
4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH.....	11
4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	27
5. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU REPRYWATYZACJI	28
5.1. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO	28
5.2. SPRAWOZDANIA.....	31
6. USTALENIA INNYCH KONTROLI.....	32
7. INFORMACJE DODATKOWE	33
8. ZAŁĄCZNIKI	34
8.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE	34
8.2. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE.....	35
8.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ FUNDUSZU REPRYWATYZACJI.....	36
8.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE	37
8.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE	38
8.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE	40
8.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE	42
8.8. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU REPRYWATYZACJI.....	43
8.9. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI	46

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2023 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe oraz ocena wykonania planu finansowego dysponenta III stopnia – centrali Ministerstwa Finansów w ramach tej części budżetu państwa

Celem kontroli było również dokonanie oceny wykonania w 2023 r. planu finansowego Funduszu Reprywatyzacji pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta Funduszu

Zakres kontroli

Realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych

Prawidłowość rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych

Realizacja planu finansowego i zadań Funduszu Reprywatyzacji oraz prawidłowość rocznych sprawozdań budżetowych i sprawozdania za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych tego Funduszu

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego

Jednostki kontrolowane

Ministerstwo Finansów (dalej także: MF lub Ministerstwo)

Dysponentem części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe jest Minister Finansów.

Część 19 budżetu państwa obejmuje tylko niektóre dochody i wydatki związane z realizacją zadań Ministra Finansów, w tym głównie dochody z tytułu odsetek od lokat i środków budżetowych zgromadzonych na rachunkach bankowych w Narodowym Banku Polskim i Banku Gospodarstwa Krajowego, które stanowiły 96,9% dochodów tej części budżetowej. Wydatki części 19 przeznaczono przede wszystkim na sfinansowanie zadań z zakresu zarządzania finansami państwa, w tym poboru podatków, ceł i niepodatkowych należności budżetu państwa, a także działań kontrolnych i dotyczących zwalczania przestępczości ekonomicznej, realizowanych przez Krajową Administrację Skarbową (dalej także: KAS). Wydatki te umożliwiły działalność izb administracji skarbowej wraz z podległymi urzędami skarbowymi i urzędami celno-skarbowymi (80,9% wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich części 19) oraz urzędu obsługującego Ministra Finansów (tzw. centrali Ministerstwa Finansów – 7%).

Większość dochodów (99,3%) i wydatków (94,6%), za realizację których odpowiada Minister Finansów, ujęta była w odrębnych częściach budżetowych. Dochody podatkowe pobierane przez Krajową Administrację Skarbową ujmowane były w części 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa. Dochody i wydatki związane z obsługą długu Skarbu Państwa w części 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, a wydatki na subwencje ogólne dla samorządu terytorialnego w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego. Minister Finansów jest również dysponentem części 84 – Środki własne Unii Europejskiej i 87 – Dochody budżetu środków europejskich, w których ewidencjonowane były odpowiednio wydatki przeznaczone na sfinansowanie polskiego wkładu do budżetu Unii Europejskiej oraz dochody budżetu środków europejskich.

W 2023 r. w części 19 dochody wykonano w kwocie 4 403 890,9 tys. zł, w tym 4 366 176,5 tys. zł (99,1%) stanowiły dochody kontrolowanej jednostki. Wydatki budżetu państwa wyniosły 10 915 383,1 tys. zł. Wydatki poniesione na utrzymanie centrali Ministerstwa Finansów stanowiły 7% wydatków części 19 i wyniosły 763 887,6 tys. zł. Ponadto z budżetu środków europejskich w części 19 wydatkowano kwotę 67 626,7 tys. zł, w tym 10 151,3 tys. zł (15%) w ramach kontrolowanej jednostki.

Uzyskane w kontrolowanej części dochody budżetu państwa stanowiły 0,8% łącznej kwoty dochodów budżetu państwa, a wydatki – 1,7% wydatków budżetu państwa oraz 0,1% wydatków budżetu środków europejskich.

Budżet części 19 realizowany był w 2023 r. przez 22 dysponentów, w tym dysponenta części 19 (jako równocześnie dysponenta III stopnia w zakresie pobierania dochodów i dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym jednostki) oraz 21 dysponentów III stopnia, bezpośrednio podległych dysponentowi części, tj.: Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów, 16 dyrektorów izb administracji skarbowej, Dyrektora Centrum Informatyki Resortu Finansów, Dyrektora Krajowej Szkoły Skarbowości, Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej oraz Dyrektora Instytutu Finansów. Szczegółowe informacje dotyczące dochodów budżetowych, wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich realizowanych przez poszczególnych dysponentów oraz ich procentowy udział w wydatkach części 19 budżetu państwa zostały przedstawione w załączniku nr 8.1. do niniejszej Informacji.

Minister Finansów jest również dysponentem Funduszu Reprywatyzacji¹.

¹ Od 1 stycznia 2017 r.

Celem działania Funduszu Reprywatyzacji (dalej: Fundusz) jest zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz usuwanie skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych wydanych z naruszeniem prawa m.in. poprzez:

- 1) wypłatę odszkodowań wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia;
- 2) wypłatę odszkodowań przyznanych na podstawie art. 10 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego²;
- 3) wypłatę odszkodowań lub zadośćuczynień, o których mowa w art. 33 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa³;
- 4) realizację porozumień zawieranych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz jednostki samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na dofinansowanie zaspokajania przez te jednostki roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa.

Zasady tworzenia i działania Funduszu uregulowane są w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników⁴ (dalej: ustawa o komercjalizacji).

Do 28 marca 2019 r. ustawa o komercjalizacji dopuszczała możliwość wydatkowania środków Funduszu na zakup lub objęcie akcji i udziałów niektórych spółek (spółek publicznych lub spółek kapitałowych, w stosunku do których spółka publiczna jest przedsiębiorcą dominującym)⁵.

Z dniem 29 marca 2019 r.⁶ zmienione zostały przepisy ustawy o komercjalizacji regulujące zasady dokonywania wydatków ze środków Funduszu na nabycie lub objęcie udziałów i akcji w spółkach (m.in. w art. 56 uchylono ust. 4c, dodano art. 69h), w tym poszerzono zakres spółek, w które można zainwestować środki Funduszu, oraz ograniczono możliwość wydatkowania środków Funduszu na ten cel do końca 2020 roku. Ustawami uchwalonymi w latach 2020-2024⁷ cyklicznie przedłużano o kolejny rok możliwość przeznaczania środków Funduszu Reprywatyzacji na nabycie lub objęcie przez Skarb Państwa, reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów, udziałów i akcji w spółkach.

Przychody Funduszu zrealizowane w 2023 r. wyniosły 353 mln zł, a koszty – 154 mln zł. Stan Funduszu na koniec roku wyniósł 4807,9 mln zł, w tym skarbowe papiery wartościowe – 2916,9 mln zł, środki pieniężne – 1267,8 mln zł i należności – 623,4 mln zł.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸ (dalej: ustawa o NIK).

---

² Dz. U. z 2024 r. poz. 442.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 795.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 343, ze zm.

⁵ Ust. 4c (tj. przepis umożliwiający nabycie przez Skarb Państwa akcji ze środków Funduszu) został dodany do art. 56 ustawy o komercjalizacji z dniem 5 sierpnia 2016 r., następnie z dniem 1 stycznia 2017 r. znowelizowany oraz z dniem 29 marca 2019 r. uchylony.

⁶ Na mocy ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 492).

⁷ Odpowiednio ustawą z dnia: 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400, ze zm.), 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1535, ze zm.), 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 2666, ze zm.), 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (Dz. U. poz. 123).

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

2. OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli
ocenia pozytywnie
wykonanie budżetu
państwa w 2023 r.
w części 19 – Budżet,
finanse publiczne
i instytucje finansowe

Najwyższa Izba Kontroli
ocenia pozytywnie
wykonanie planu
finansowego Funduszu
Reprywatyzacji w 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.

Wydatki zaplanowane w części 19 zostały wykonane w 97,8% planu po zmianach. Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 93 729,5 tys. zł, tj. 9,5% wydatków Ministerstwa Finansów realizowanych przez dysponenta I i III stopnia i 0,9% wydatków części 19, oraz realizację wydatków budżetu środków europejskich w kwocie 5432,4 tys. zł, tj. 53,5% wydatków kontrolowanej jednostki i 8% wydatków części 19. Badaniem prawidłowości udzielania zamówień publicznych objęto cztery postępowania przeprowadzone przez kontrolowaną jednostkę, w ramach których w 2023 r. poniesiono wydatki w łącznej wysokości 1578,3 tys. zł.

Objęte kontrolą wydatki były ponoszone w granicach ustalonego planu finansowego, na cele służące realizacji zadań jednostki oraz z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie o finansach publicznych⁹. Zobowiązania, których dotyczyły skontrolowane wydatki były regulowane terminowo. Stwierdzone w trakcie tej kontroli nieprawidłowości z uwagi na skalę lub formalny charakter, nie miały wpływu na ocenę kontrolowanej działalności. Wskazują jednak na potrzebę wzmocnienia nadzoru w obszarach ich występowania. Dotyczyły one:

- ujęcia w rezerwach celowych środków w wysokości 500 tys. zł przeznaczonych na sfinansowanie zadań realizowanych w ramach programu „Klient w centrum uwagi KAS”, mimo posiadania na etapie planowania, informacji pozwalających na ich uwzględnienie w planie wydatków części 19 budżetu państwa,
- ujęcia w niewłaściwym okresie sprawozdawczym w księgach rachunkowych centrali Ministerstwa Finansów czterech z sześciu dowodów księgowych, objętych szczegółowym badaniem, potwierdzających przyjęcie środków trwałych do użytkowania,
- braku wskazania w dokumentach zamówienia powodów niedokonania podziału zamówienia na części oraz braku stosownego przekazania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach,
- zatwierdzenia rozliczenia dotacji dla Instytutu Łączności po terminie wynikającym z ustawy o finansach publicznych.

Stwierdzono również, że w przypadku ośmiu z 37 zbadanych należności z tytułu pozostałych odsetek dokonano błędnego naliczenia odsetek ustawowych za opóźnienie, co skutkowało wykazaniem błędnej kwoty należności w sprawozdaniach budżetowych. Sprawozdania zostały skorygowane w trakcie kontroli.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie łączne sprawozdania za 2023 r. dysponenta części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe. Zostały one sporządzone na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe centrali Ministerstwa Finansów – na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponenta III stopnia. Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

⁹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe przedstawiona została w załączniku nr 8.2. do niniejszej Informacji.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2023 r. planu finansowego Funduszu Reprywatyzacji.

Dysponent Funduszu Reprywatyzacji prawidłowo zrealizował przychody i koszty oraz zadania Funduszu. W wyniku szczegółowego badania dowodów księgowych będących podstawą 63,7% kosztów Funduszu nie stwierdzono nieprawidłowości. Dysponent Funduszu prawidłowo i terminowo regulował zobowiązania wynikające z prawomocnych wyroków sądowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono również w obszarze zarządzania wolnymi środkami i posiadanymi obligacjami.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sporządzone przez dysponenta Funduszu Reprywatyzacji sprawozdania z wykonania planu finansowego za 2023 r. i sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. Zostały one sporządzone na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych oraz prawidłowo pod względem formalnym i rachunkowym.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planu finansowego Funduszu Reprywatyzacji przedstawiona została w załączniku nr 8.3. do niniejszej Informacji.

3. WNIOSKI

- Minister Finansów** 1. Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o zaprzestanie projektowania przepisów umożliwiających obejmowanie lub nabywanie akcji (udziałów) w spółkach ze środków Funduszu Reprywatyzacji.

Najwyższa Izba Kontroli ponownie wskazuje, że funkcjonowanie równoległe dwóch państwowych funduszy celowych (tj. Funduszu Reprywatyzacji i Funduszu Inwestycji Kapitałowych), których środki mogą być przeznaczane na realizację tych samych zadań tj. obejmowania lub nabywania przez Skarb Państwa akcji (udziałów) w spółkach nie znajduje uzasadnienia, a jednocześnie zaburza przejrzystość gospodarowania środkami publicznymi przeznaczonymi na realizację tych zadań.

Powielanie zadań przypisanych Funduszowi Inwestycji Kapitałowych przez Fundusz Reprywatyzacji jest wynikiem wprowadzania w ostatnich kilku latach doraźnych rozwiązań legislacyjnych, np. w ustawach o budżecie¹⁰, których wnioskodawcą był Minister Finansów. Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że w 2022¹¹ obejmowanie akcji (udziałów) w spółkach ze środków Funduszu Reprywatyzacji następowało głównie ze środków pozyskanych ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych lub w drodze przekazania spółce skarbowych papierów wartościowych, emitowanych i przekazywanych nieodpłatnie Funduszowi przez Ministra Finansów na sfinansowanie tych procesów, co także nie sprzyja przejrzystości finansów publicznych oraz pozwala na wykazywanie niższych wydatków budżetu państwa mimo wzrostu wielkości długu Skarbu Państwa.

2. Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje także o rozważenie zmiany przepisów prawa, w taki sposób, aby wyeliminować sytuację polegającą na tym, że jedna osoba prawna (tj. Narodowy Bank Polski) otrzymuje przychody, natomiast inna osoba prawna (tj. Skarb Państwa) ponosi wydatki związane z różnego typu operacjami w ramach inicjatyw Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Rada Wykonawcza Międzynarodowego Funduszu Walutowego (dalej także: MFW) przeznaczyła 2,45 mld SDR¹² do wypłaty krajom członkowskim, oczekując jednocześnie, że kraje te przeznaczą środki w tej samej wysokości na subsydiowanie programu *Poverty Reduction and Growth Trust* (dalej także: PRGT) - specjalnego programu w celu finansowego wspierania krajów o niskim dochodzie - realizowanego za pośrednictwem MFW. Polsce wypłacono łącznie 17,38 mln SDR, tj. około 93 mln zł, które zgodnie z art. 5 ust. 1b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim¹³ zostały przekazane do Narodowego Banku Polskiego. W 2023 r. z cz. 19 budżetu państwa wydatkowano zaplanowaną w ustawie budżetowej kwotę 9000 tys. zł w związku ze zobowiązaniem Polski do udziału w inicjatywie subsydiowania PRGT. W kolejnych latach wpłaty będą wnoszone w wysokości 10 mln zł rocznie, aż do wypełnienia podjętego zobowiązania przez Polskę.

W trakcie kontroli Ministerstwo Finansów przychyliło się do przedmiotowego wniosku, o czym mowa szerzej w pkt 4.2.1. niniejszej Informacji.

¹⁰ Ustawach o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na dany rok.

¹¹ W 2023 r. ze środków Funduszu Reprywatyzacji nie obejmowano ani nie nabywano akcji (udziałów) w spółkach.

¹² Międzynarodowa jednostka rozrachunkowa stworzona przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

¹³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2025.

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE

4.1. DOCHODY BUDŻETOWE

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r., kontrola dochodów budżetowych w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zrealizowane dochody wyniosły 4 403 890,9 tys. zł i były o 345 786,9 tys. zł (o 8,5%) wyższe od dochodów roku ubiegłego oraz o 1 291 190,9 tys. zł (o 41,5%) wyższe od dochodów zaplanowanych w ustawie budżetowej.

Na wzrost dochodów w stosunku do wykonanych w ubiegłym roku wpłynął głównie wyższy poziom dochodów z tytułu odsetek (wzrost o 323 802 tys. zł) oraz wpływów z różnych dochodów (wzrost o 34 401,8 tys. zł). Zmniejszeniu uległy natomiast dochody z tytułu grzywien i kar od osób prawnych i jednostek organizacyjnych (o 14 871,9 tys. zł).

Wykonanie dochodów wyższych niż zaplanowane wynikało głównie z wyższego od planowanego wykonania dochodów z tytułu odsetek (o 1 230 262,9 tys. zł). Dochody te, podobnie jak w roku ubiegłym, miały największy udział w strukturze dochodów ogółem (96,9%).

Szczegółowe informacje o dochodach zrealizowanych w części 19 w 2023 r. przedstawiono w załączniku nr 8.4 do niniejszej Informacji.

Zrealizowane w 2023 r. dochody centrali Ministerstwa Finansów stanowiły 99,1% łącznych dochodów części 19 i wyniosły 4 366 176,5 tys. zł. Były o 338 500 tys. zł (o 8,4%) wyższe od dochodów wykonanych w 2022 r. i wyższe o 1 275 685,5 tys. zł od dochodów prognozowanych (o 41,3%).

Najwyższe dochody wynikały z wpływów z tytułu odsetek (4 265 808,2 tys. zł), różnych dochodów (47 932,1 tys. zł), opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne (25 810,2 tys. zł) oraz grzywien i kar od osób prawnych i jednostek organizacyjnych (11 801,4 tys. zł).

Zwiększeniu w stosunku do dochodów wykonanych w 2022 r. uległy głównie wpływy z tytułu odsetek (o 322 955,6 tys. zł tj. o 8,2%) oraz wpływy z różnych dochodów (o 34 439,6 tys. zł tj. o 255,2%).

Zwiększenie dochodów z tytułu odsetek wynikało z wyższych wpływów związanych z konsolidacją środków publicznych. Dochody z tego tytułu zostały oszacowane na podstawie historycznych stanów rachunków pomocniczych przy założeniu oprocentowania na poziomie 6,25%. Większa była również wartość wolnych środków na rachunku centralnym budżetu państwa, lokowanych terminowo w Narodowym Banku Polskim (dalej także: NBP) oraz Banku Gospodarstwa Krajowego (dalej także: BGK).

Wzrost wpływów z różnych dochodów był efektem mniejszej skali wydatków z tytułu programów poręczeniowo-gwarancyjnych, co skutkowało nadwyżką zwrotu środków dokonanego przez BGK nad wysokością poniesionych na te programy wydatków w 2023 r. (o 29,5 mln zł). Większe (o 8,3 mln zł) wpływy z różnych dochodów wynikały również z wpłaty dokonanej na podstawie umów zawartych między Wspólnotą Europejską a koncernami tytoniowymi.

Znacznemu zmniejszeniu uległy natomiast wpływy z tytułu grzywien i kar od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (o 14 871,9 tys. zł tj. o 55,8%), opłat i kosztów sądowych (o 7113,7 tys. zł tj. o 59,8%) oraz wpływów z różnych opłat (o 2011 tys. zł tj. o 30%).

Zmniejszenie wpływów z tytułu grzywien i kar od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych wynikało z wysokiego poziomu dochodów z tego tytułu, wykonanych w 2022 r. W 2022 r. została nałożona kara w wysokości 21,7 mln zł.

Na koniec 2023 r. w części 19 należności z tytułu dochodów budżetowych wyniosły, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27, 307 600,4 tys. zł i były wyższe od należności na koniec 2022 r. o 19 441,5 tys. zł (6,7%), a zaległości wyniosły 304 518 tys. zł i były wyższe od zaległości na koniec ubiegłego roku o 23 362,9 tys. zł (o 8,3%).

Na kwotę należności złożyły się głównie należności z tytułu odsetek o wartości 144 316,8 tys. zł (46,9% ogółu należności) oraz należności z tytułu różnych dochodów w kwocie 101 229,5 tys. zł (32,9%). Największy udział w kwocie zaległości wynikał również z należności z tytułu odsetek (143 892,5 tys. zł, tj. 47,3% ogółu zaległości) oraz należności z różnych dochodów (100 393,3 tys. zł, tj. 33%).

Należności na 31 grudnia 2023 r., wykazane w sprawozdaniu Rb-27 centrali Ministerstwa Finansów, wyniosły 19 508,4 tys. zł i były niższe o 3952,7 tys. zł (o 16,8%) od należności na koniec ubiegłego roku. Zaległości na koniec 2023 r. wyniosły 18 171 tys. zł i były wyższe o 401,4 tys. zł (o 2,3%) od zaległości na koniec 2022 r.

Należności dotyczyły głównie odsetek (9149 tys. zł, tj. 46,9% wszystkich należności), należności z tytułu najmu i dzierżawy (5345,6 tys. zł; 29,3%) oraz wpływów z różnych dochodów (2110,3 tys. zł; 10,8%).

Na kwotę zaległości składały się należności z tytułu odsetek (8982 tys. zł, tj. 49,4% wszystkich zaległości) oraz opłat za najem i dzierżawę składników majątkowych Skarbu Państwa (5315,4 tys. zł; 29,3%).

Największy spadek należności w centrali Ministerstwa Finansów dotyczył należności z tytułu grzywien i kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w wyniku ich zapłaty oraz kar i odszkodowań z tytułu umów (1395,9 tys. zł; o 66,4%), który wynikał głównie z umowy zawartej z kontrahentem.

4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

4.2.1. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

Wydatki budżetu państwa w 2023 r. w części 19 wyniosły 10 915 383,1 tys. zł, co stanowiło 110,5% kwoty planowanej w ustawie budżetowej¹⁴ oraz 97,8% planu po zmianach. W porównaniu do 2022 r. wydatki były wyższe o 1 739 762,5 tys. zł (19%). Spowodowane to było głównie wzrostem wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń o 1 408 059,2 tys. zł, w tym o 500 551,3 tys. zł w ramach realizacji programu wieloletniego dotyczącego modernizacji Krajowej Administracji Skarbowej¹⁵ oraz przyznaniem i wypłaceniem, po raz pierwszy w 2023 r., funkcjonariuszom Krajowej Administracji Skarbowej dodatków do uposażeń w formie świadczenia motywacyjnego i świadczenia za długoletnią służbę¹⁶ w łącznej wysokości 52 484 tys. zł¹⁷.

W 2023 r., podobnie jak w roku poprzednim nie zrealizowano wydatków w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Ministerstwo zrealizowało w trakcie 2023 r. zapotrzebowanie Banku Gospodarstwa Krajowego na wypłaty z gwarancji w wysokości 8033,5 tys. zł, ale w wyniku ostatecznego rozrachunku z beneficjentami programu Bank zwrócił do Ministerstwa powyższą kwotę¹⁸.

Największe wydatki zrealizowane w 2023 r. dotyczyły wydatków bieżących jednostek budżetowych, które wyniosły 10 184 039,6 tys. zł i były o 8,7% wyższe od kwoty planowanej w ustawie budżetowej oraz wyniosły 98% planu po zmianach. W porównaniu do 2022 r. wydatki te wzrosły o 21,4%, tj. o 1 796 231,5 tys. zł. Wzrost ten spowodowany był głównie, jak wskazano wyżej, zwiększeniem wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń oraz wypłaceniem po raz pierwszy w 2023 r. świadczenia motywacyjnego i za długoletnią służbę funkcjonariuszom Krajowej Administracji Skarbowej.

Wydatki majątkowe w 2023 r. wyniosły 398 776,9 tys. zł i w porównaniu do ustawy budżetowej były wyższe o 58,7%, zaś do planu po zmianach były niższe o 5%. W porównaniu do 2022 r. wydatki te były niższe o 7,9%.

Główną przyczyną wzrostu planowanych wydatków majątkowych w porównaniu do kwoty przyjętej w ustawie budżetowej było ich zwiększenie środkami z rezerw celowych na realizację programu

¹⁴ Ustawa budżetowa na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm.).

¹⁵ W 2023 r. realizowano program wieloletni „Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2023-2025”, ustanowiony uchwałą nr 2/2023 Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2023 r.

¹⁶ Wydatki z obu tytułów zostały ujęte w klasyfikacji budżetowej w grupie Wydatki bieżące jednostek budżetowych w § 418 Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności.

¹⁷ Dodanych na mocy art. 10 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wprowadzeniem świadczenia za długoletnią służbę (Dz. U. poz. 347), który wszedł w życie z dniem 1 marca 2023 r.

¹⁸ W myśl § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718) uzyskane przez państwowe jednostki budżetowe zwroty wydatków dokonanych w tym samym roku budżetowym zmniejszają wykonanie planowanych wydatków w tym roku budżetowym.

wieloletniego modernizacji Krajowej Administracji Skarbowej oraz zadań związanych z realizacją usług Twój e-PIT i e-Faktury.

Wydatki na wypłatę dotacji i subwencji w 2023 r. wyniosły 255 108,1 tys. zł i stanowiły 131,8% środków zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej i były niższe o 4,6% od planu po zmianach. W porównaniu do 2022 r. wydatki te zmniejszyły się o 12,6%, tj. o 36 774,2 tys. zł.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2023 r. wyniosły 77 458,5 tys. zł, w porównaniu do zaplanowanych w ustawie budżetowej były wyższe o 18,7% i stanowiły 99,6% planu po zmianach. Wydatki na realizację świadczeń na rzecz osób fizycznych w porównaniu do zrealizowanych w 2022 r. wzrosły o 22,8%, tj. 14 391 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa poniesione na utrzymanie urzędu obsługującego Ministra Finansów – centrali Ministerstwa Finansów – stanowiły 7% wydatków części 19 i wyniosły 763 887,6 tys. zł. Wydatki te stanowiły 69,6% kwoty planu finansowego na rok 2023 oraz 85,1% planu po zmianach. W porównaniu do roku poprzedniego wydatki były wyższe o 18,4%, tj. 118 549,9 tys. zł.

Największe wydatki centrali MF zrealizowane w 2023 r. dotyczyły wydatków bieżących jednostek budżetowych, które wyniosły 757 498 tys. zł i były odpowiednio o 30,4% i 14,9% niższe od kwoty ujętej w planie finansowym i planie po zmianach. Zmniejszenie wydatków było spowodowane głównie niewykonaniem planowanych wydatków w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych.

Wydatki majątkowe centrali MF w 2023 r. wyniosły 4192,5 tys. zł i w porównaniu do planu finansowego i planu po zmianach były niższe odpowiednio o 51% i 4,5%. W porównaniu do 2022 r. wydatki te zmniejszyły się o 34,6%.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2023 r. wyniosły 2197,1 tys. zł i były wyższe w porównaniu do planu finansowego o 20,2%, zaś do planu po zmianach były niższe o 3,7%. Wydatki na realizację świadczeń na rzecz osób fizycznych w porównaniu do wykonanych w 2022 r. wzrosły o 35,2%.

Nadal aktualny pozostaje wniosek NIK sformułowany po wcześniejszych kontrolach wykonania budżetu państwa, dotyczący zaprzestania utrzymywania środków w planie dysponenta części i ujmowania ich w planach jednostek podległych. W ciągu 2023 r. przekazano z planu wydatków dysponenta części do planu wydatków dysponentów niższego stopnia kwotę 9160,2 tys. zł. NIK zwraca uwagę, że przekazana kwota była wyższa niż w roku poprzednim (7496,8 tys. zł).

Z wyjaśnień Dyrektor Departamentu Finansów i Księgowości wynika, że Ministerstwo Finansów kontynuuje działania podjęte w latach poprzednich w kierunku ograniczenia zjawiska utrzymywania środków w planie dysponenta części 19 na poziomie Ministerstwa Finansów na rzecz ujmowania ich w docelowych planach podległych jednostek. Na poziomie Ministerstwa Finansów w roku 2023 pozostawiono środki, których ujęcie w planach poszczególnych jednostek podległych nie było możliwe na etapie planowania, tzn. środki na wydatki o charakterze incydentalnym, trudne do przewidzenia, które były rozdysponowywane w trakcie roku w razie wystąpienia potrzeb w jednostkach podległych. Działania te miały na celu efektywne dysponowanie wydatkami części 19, bez zbędnego angażowania Ministra Finansów.

Ponadto, jak wyjaśniła Dyrektor ww. Departamentu MF, w roku 2023 na poziomie Ministerstwa Finansów pozostawiono środki dotyczące finansowania programów pomocowych. Nie dokonano podziału ww. kwot na poszczególne izby administracji skarbowej ze względu na fakt, że wysokość środków przeznaczonych na poszczególne programy uniemożliwiała podział kwot w pełnych tysiącach złotych oraz nie było możliwe dokładne oszacowanie kwot wydatków w poszczególnych jednostkach. Kwoty te były możliwe do wskazania po przypisaniu prac audytowych. Wpływ na rozdział prac audytowych, a co za tym idzie na kwoty niezbędne do przekazania do jednostek podległych, ma również zasada odmiejszczenia wynikająca z ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej¹⁹. Na poziomie Ministerstwa zaplanowano również środki dotyczące Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych, które w trakcie roku budżetowego były rozdysponowane do poszczególnych jednostek.

NIK w dalszym ciągu zwraca uwagę, iż powyższe wydatki powinny być, w miarę możliwości, przypisane do jednostek podległych, gdzie będą ostatecznie realizowane. Ewentualne niedobory środków w trakcie roku powinny być uzupełniane w sposób przewidziany w ustawie o finansach publicznych, w tym poprzez dokonywanie odpowiednich zmian w planach finansowych jednostek podległych. Środki na zadania

¹⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 615, ze zm.

jednostek podległych mogą być ujmowane wyłącznie w ich planach finansowych lub w części 83 *Rezerwy celowe*, w przypadku gdy na etapie planowania wydatków na dany rok budżetowy, dysponent nie jest w stanie określić, które jednostki będą ostatecznie realizowały niektóre wydatki, tak jak wskazano w powyższych wyjaśnieniach odnoszących się do finansowania programów pomocowych.

Wydatki na wynagrodzenia w części 19 budżetu państwa²⁰ w 2023 r. wyniosły 7 326 989,9 tys. zł i były wyższe o 1 062 036,6 tys. zł (o 17%) niż w 2022 r. Zrealizowane wydatki stanowiły 99,5% planu po zmianach.

Wzrost wydatków wynikał między innymi ze zwiększenia planu wydatków na wynagrodzenia pracowników i uposażenia funkcjonariuszy środkami z części 83 *Rezerwy celowe* w wysokości 630 873,9 tys. zł, w tym z przeznaczeniem na realizację zadania *Wzrost konkurencyjności i motywacyjności zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych KAS* w ramach programu wieloletniego „Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2023-2025” – 593 766,7 tys. zł.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 9851,4 zł i wzrosło w porównaniu do roku 2022 o 15,9% (o 1352,5 zł). Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wystąpił we wszystkich statusach zatrudnienia. Największy wzrost dotyczył członków korpusu służby cywilnej o 16,2% i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej o 16,1%.

W pozostałych statusach zatrudnienia wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wyniósł: 13,7% dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe; 10,4% dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz 8,8% dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy.

Przeciętne zatrudnienie w części 19 w 2023 r. wyniosło 61 979 osób i w porównaniu do 2022 r. zwiększyło się o 550 osób, tj. o 0,9%. Największy wzrost zatrudnienia wystąpił w izbach administracji skarbowej (dalej: IAS) wraz z podległymi urzędami skarbowymi i urzędami celno-skarbowymi o 461 osób, tj. o 0,8%, oraz w Ministerstwie Finansów o 153 osoby, tj. o 5,4%.

Zwiększenie zatrudnienia wystąpiło również w Instytucie Finansów o osiem osób (o 57,1%), Krajowej Szkole Skarbowości o siedem osób (o 3,6%) i w jednostkach Krajowej Informacji Skarbowej o pięć osób (o 0,5%).

Zmniejszenie zatrudnienia odnotowano natomiast w Centrum Informatyki Resortu Finansów (dalej także: CIRF), gdzie przeciętne zatrudnienie w 2023 r. było niższe o 84 osoby (o 5,1%) w porównaniu do roku poprzedniego.

Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia rok do roku w części 19, biorąc pod uwagę status zatrudnienia wystąpił wśród członków korpusu służby cywilnej o 1,1% (531 osób) i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej o 0,6% (68 osób).

Jak wynika z informacji Dyrektora Departamentu Finansów i Księgowości, wzrost zatrudnienia w IAS i podległych im jednostkach spowodowany był głównie obsadzeniem wakujących stanowisk w korpusie służby cywilnej, a w przypadku funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej - przekształceniem statusu zatrudnienia członków korpusu służby cywilnej na funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w związku z procesem przywracania do służby byłych funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej, których stosunek służbowy został przekształcony w stosunek pracy na podstawie art. 171 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej²¹. W Ministerstwie Finansów związane to było głównie z realizacją nowych zadań i przeniesieniem członków korpusu służby cywilnej z IAS do realizacji zadań w Ministerstwie oraz zwiększeniem zatrudnienia w celu poprawy efektywności działań Generalnego Inspektora Informacji Finansowej dotyczących m.in. przeciwdziałania praniu pieniędzy; zadań wynikających z udziału Polski w wymianie informacji w ramach sieci Eurofisc; zadań związanych ze zmianami przepisów w zakresie prawa podatkowego i przepisów dotyczących spółek handlowych.

Ponadto jak poinformowała Dyrektora Instytutu Finansów, wzrost zatrudnienia w Instytucie spowodowany był zatrudnieniem ekspertów z dziedziny podatków oraz analityków i statystyków, a stan zatrudnienia w 2023 r. nie przekroczył ustalonego dla Instytutu limitu etatów.

²⁰ Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

²¹ Dz. U. poz. 1948, ze zm.

Zmniejszenie zatrudnienia w Centrum Informatyki Resortu Finansów spowodowane było głównie przeniesieniem w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy²² osób tam zatrudnionych, realizujących zadania informatyczne o charakterze rozwojowym do spółki Aplikacje Krytyczne sp. z o.o.²³

W Ministerstwie Finansów w 2023 r. realizowano cztery umowy zlecenia (z czterema osobami fizycznymi niebędącymi pracownikami Ministerstwa) obejmujące co najmniej trzymiesięczny okres realizacji, na które poniesiono łączne wydatki w wysokości 36,2 tys. zł. W wyniku kontroli realizacji tych umów stwierdzono, że dotyczyły one między innymi wsparcia w prowadzeniu postępowań administracyjnych przez okres trzech miesięcy, usługi doradztwa eksperckiego w zakresie analiz mikrofinansowych, przeprowadzenia zajęć szkoleniowych.

W 2023 r. w Ministerstwie Finansów zrealizowano pięć umów o dzieło z pięcioma osobami fizycznymi niebędącymi pracownikami Ministerstwa, na które wydatkowano 17 tys. zł. Umowy te dotyczyły opracowania projektu stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości lub wykonania recenzji aktualizacji Krajowego Standardu Rachunkowości.

Plan wydatków części 19 zwiększono w trakcie roku z rezerw celowych o kwotę 1 640 881,8 tys. zł. W wyniku wniosków dysponenta części o korektę przyznaných środków Minister Finansów zmniejszył środki z rezerw celowych o 126 717,7 tys. zł. W następstwie powyższych zmian plan wydatków części 19 został ostatecznie zwiększony środkami z rezerw celowych o 1 514 164,1 tys. zł, w tym na realizację programu wieloletniego „Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2023-2025” o 938 756 tys. zł.

Otrzymane środki z rezerw celowych zostały wykorzystane w kwocie 1 429 422,4 tys. zł (94,4%). Z wyjaśnień Dyrektor Departamentu Finansów i Księgowości wynika, że niezrealizowanie wydatków było spowodowane przede wszystkim niższą niż zakładano wartością najkorzystniejszej oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz przedłużającymi się postępowaniami o udzielenie zamówienia; ostatecznym rozliczeniem funduszu nabycia sprawdzającego, o którym mowa w art. 94x ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, a w przypadku środków na wynagrodzenia głównie czynnikami wynikającymi z sytuacji związanych ze świadczeniem pracy.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. w części 19, Najwyższa Izba Kontroli sformułowała wniosek pokontrolny dotyczący ujmowania w planie wydatków części 19 na dany rok (zamiast w rezerwach celowych) środków wynikających z programu wieloletniego dotyczącego modernizacji Krajowej Administracji Skarbowej.

Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2023²⁴ z kwoty 1 mld zł, przeznaczonej na realizację powyższego programu wieloletniego, przeniesiono do planu wydatków części 19 budżetu państwa środki w wysokości 15 481 tys. zł. Uwzględniając dotychczasowe rozdysonowanie poz. 40 *Środki na odbudowę dochodów budżetu państwa oraz na zadania związane z funkcjonowaniem systemu finansów publicznych* (975 118,2 tys. zł) pozostawiono w rezerwach celowych środki w wysokości 9400,8 tys. zł.

Jak poinformowała zastępca Dyrektor Departamentu Budżetu, Majątku i Kadr Krajowej Administracji Skarbowej, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2023 do części 19 zostały włączone środki na wynagrodzenia i uposażenia dla pracowników i funkcjonariuszy centrali Ministerstwa Finansów. Zwiększenie planu wydatków na realizację programu wieloletniego środkami rezerw celowych po nowelizacji ustawy budżetowej dotyczyło wyłącznie wydatków rzeczowych (bieżących i majątkowych). Powyższe zwiększenie wynikało przede wszystkim z zidentyfikowanych oszczędności, które pojawiły się podczas realizacji zadań programu w trakcie roku i związane było z dążeniem do najkorzystniejszej optymalizacji wydatków względem potrzeb służących realizacji celów programu wieloletniego. Biorąc powyższe pod uwagę, NIK uznaje, że powyższy wniosek pokontrolny został w 2023 r. częściowo zrealizowany.

Plan dysponenta III stopnia – centrali MF zwiększono w trakcie roku środkami z rezerw celowych w wysokości 44 047,3 tys. zł, które zostały wykorzystane w 95,2%.

²² Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

²³ Wystąpienie pokontrolne z kontroli D/22/510 *Realizacja zadań publicznych na rzecz resortu finansów przez Aplikacje Krytyczne sp. z o.o. oraz Centrum Informatyki Resortu Finansów*, nr LWA 411.003.01.2022 z dnia 3 lipca 2023 r. do Dyrektora CIRF, w którym wskazano m.in. iż z dniem 1 stycznia 2023 r. część zadań informatycznych o charakterze działań rozwojowych (wytwarzanie, utrzymanie lub unowocześnianie oprogramowania na potrzeby resortu finansów) została wraz z 114 pracownikami je realizującymi przeniesiona z Centrum Informatyki Resortu Finansów do spółki Aplikacje Krytyczne sp. z o.o. w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy.

²⁴ Dz. U. poz. 1574.

Szczegółowym badaniem objęto zwiększenia planu wydatków centrali MF środkami z rezerw celowych na kwotę 18 471,3 tys. zł, co stanowiło 41,3% kwoty zwiększeń planu kontrolowanej jednostki. Po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu planu, dysponent III stopnia dokonał zmian planu wydatków centrali MF. W ramach badanej próby, z otrzymanych środków poniesiono wydatki w wysokości 18 179,6 tys. zł, które zostały zrealizowane zgodnie z przeznaczeniem. Niezrealizowanie wydatków spowodowane było, jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Departamentu Finansów i Księgowości, m.in. wpływaniem do Ministerstwa Finansów faktur od wykonawcy znaków akcyzy ostatniego dnia roboczego 2023 r. oraz niższą wypłatą wynagrodzeń, w związku z mniejszym niż zakładano nakładem pracy poszczególnych członków zespołu realizującego projekt „e-Urząd Skarbowy” w realizację zadań i produktów projektowych. Dysponent części 19 wydał decyzje blokujące niewykorzystane środki w wysokości 69,3 tys. zł. Niezablokowanie pozostałej niewykorzystanej kwoty rezerw celowych spowodowane było wpływem do Ministerstwa oczekiwanej faktury za dostawę znaków akcyzy w ostatnim dniu roboczym 2023 r.

W wyniku badania powyższej próby stwierdzono, że środki którymi zwiększono plan wydatków centrali Ministerstwa Finansów nie były możliwe do zaplanowania w ramach części 19 na etapie opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2023, z wyjątkiem kwoty 500 tys. zł przeznaczonej na realizację zadań w ramach programu „Klient w centrum uwagi KAS”. Została ona ujęta w rezerwach celowych, mimo posiadania na etapie planowania, informacji pozwalających na jej uwzględnienie w planie wydatków części 19 budżetu państwa.

Jak ustalono, decyzją z 10 lipca 2023 r., plan wydatków części 19 został zwiększony o kwotę 1 mln zł z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań realizowanych w ramach programu „Klient w centrum uwagi KAS” związanych z zaprojektowaniem nowej odsłony serwisu informacyjnego podatki.gov.pl i usługi Twój e-PIT. Środki te w pełnej wysokości zostały wydatkowane na realizację umów wykonawczych zawartych do umowy ramowej z dnia 24 maja 2023 r.

Powyższą umowę ramową zawarto w wyniku przeprowadzonego postępowania, o wszczęcie którego zawnioskowano w dniu 4 maja 2022 r. We wniosku o wszczęcie przedmiotowego postępowania wskazano m.in. wartość zamówienia, którą określono na kwotę 1 mln zł. We wniosku wskazano także jednostkę finansującą zamówienie - centralę Ministerstwa Finansów, klasyfikację budżetową planowanych wydatków oraz podano, że kwota 500 tys. zł zostanie zapłacona do końca 2022 r., a kolejne 500 tys. zł do końca 2023 r. Wniosek ten został 3 czerwca 2022 r. zatwierdzony do realizacji przez Dyrektora Biura Administracyjnego MF z upoważnienia kierownika zamawiającego – Dyrektora Generalnej Ministerstwa Finansów.

Zgłoszenie powyższych środków do rezerw celowych 2023 r. zostało zaakceptowane 24 czerwca 2022 r. przez Podsekretarza Stanu w MF - Zastępcę Szefa KAS.

Jak wyjaśniła Dyrektora Departamentu Finansów i Księgowości wybór rezerwy celowej jako źródła finansowania postępowania na umowy wykonawcze do umowy ramowej dedykowanej programowi „Klient w Centrum uwagi KAS” i projektem w nim ujętym był podyktowany tym, że w toku realizacji programu zidentyfikowano potrzebę dodatkowego wsparcia realizacji szeregu projektów w obszarze tzw. *user experience* (UX), przy czym projekty te znajdowały się na różnych etapach realizacji, a badania UX i konsultacje UX zgodnie ze sztuką powinno się prowadzić na etapie realizacji projektu, który umożliwi wdrożenie zmian opartych na wnioskach z nich. Z tego względu na etapie planowania budżetu nie można było precyzyjnie przewidzieć budżetu na umowy wykonawcze. Ponadto, w momencie rozpoczęcia postępowania przetargowego nie było pewności, kiedy umowa ramowa zostanie zawarta i które projekty będą w tym momencie na etapie realizacji umożliwiającym jeszcze realizację badań UX i konsultacji UX i co za tym idzie jaki dokładnie będzie zakres i koszt tych działań w danym roku (zakładany termin realizacji umowy ramowej wynosił 18 miesięcy od dnia jej zawarcia albo do wyczerpania łącznej wartości umowy). W związku z powyższym, uznano, że w tym przypadku rezerwa celowa uruchamiana na potrzeby poszczególnych projektów zapewni większą elastyczność w zarządzaniu wydatkami niż plan budżetu.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela powyższych argumentów. Ministerstwo Finansów na etapie planowania wydatków na 2023 r. posiadało informację o potrzebie zabezpieczenia środków w ramach części 19 w wysokości 500 tys. zł, co potwierdza treść wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia, o którym mowa wyżej. Tym samym, w ocenie NIK, nie wystąpiły przesłanki z art. 140 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych do zaplanowania tych wydatków w ramach rezerw celowych na wydatki, których określenie wysokości, lub szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie jest możliwy do dokonania w okresie opracowywania projektu ustawy budżetowej.

Dysponent części 19 dokonał blokady planowanych wydatków budżetu państwa na rok 2023 na łączną kwotę 430 327,8 tys. zł (126 decyzji). Nie blokowano środków na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 1 ustawy

o finansach publicznych, który dotyczy blokowania środków w związku ze stwierdzoną niegospodarnością w jednostkach podległych. Z powyższych decyzji, 83 dotyczyły niewykorzystanych środków otrzymanych z rezerw celowych na kwotę 77 356 tys. zł. Decyzje o blokadzie planowanych wydatków podejmowano w znacznej większości dopiero w grudniu 2023 r., kiedy wydano 115 decyzji na kwotę 85 467,8 tys. zł.

Decyzje o blokowaniu planowanych wydatków (dwie decyzje blokujące planowane wydatki na kwotę 344 164,1 tys. zł) wynikały głównie ze znacznie mniejszego niż planowano zapotrzebowania Banku Gospodarstwa Krajowego na środki na realizację programów poręczeniowo-gwarancyjnych. Ponadto, jak wynika z informacji przekazanej przez Dyrektora Departamentu Finansów i Księgowości, były one efektem naturalnych oszczędności pojawiających się co roku, a także przyczyn niezależnych od dysponenta, nagłych okoliczności oraz zdarzeń trudnych do przewidzenia na etapie planowania lub w trakcie wykonywania budżetu. Blokady wydatków wynikały przede wszystkim z wyboru tańszych niż planowano ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, opóźnień w realizacji zadań w jednostkach podległych, przedłużających się procedur uzgodnień m.in. dot. usługi wykonania dokumentacji projektowo-technicznej, braku ofert w postępowaniach przetargowych na realizację zadań, niewywiązywania się wykonawcy z terminów umownych, a także rozliczenia funduszu nabycia sprawdzającego za rok 2023.

Pozostałe decyzje o blokowaniu planowanych wydatków dotyczyły między innymi niewykorzystania części środków rezerw celowych przeznaczonych na: realizację programu wieloletniego dotyczącego modernizacji Krajowej Administracji Skarbowej (kwota blokad – 45 869,1 tys. zł); dotację podmiotową dla spółki celowej Aplikacje Krytyczne sp. z o.o., w związku z przeniesieniem do niej od 2023 r. niektórych zadań realizowanych uprzednio przez Centrum Informatyki Resortu Finansów (11 971,6 tys. zł).

Po wyłączeniu z analizy blokad dotyczących realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego programów poręczeniowo-gwarancyjnych, należy stwierdzić, że dokonane w grudniu 2023 r. blokady stanowiły 99,2% wartości pozostałych środków zablokowanych w całym 2023 r. (86 163,6 tys. zł).

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że tak duża skala blokad dokonanych w grudniu może świadczyć o tym, że działania jednostek podległych w procesie blokowania środków nie we wszystkich przypadkach mogły być podejmowane niezwłocznie po powzięciu przez nie informacji, że dany wydatek nie będzie realizowany. Dokonywanie zaś blokad planowanych wydatków z opóźnieniem powoduje brak lub ograniczenie możliwości ich efektywnego wykorzystania przez Ministra Finansów. Koniecznym zatem jest wzmocnienie nadzoru przez dysponenta części w powyższym obszarze.

Do szczegółowego badania wybrano 15 decyzji o blokowaniu planowanych wydatków na łączną kwotę 384 854,9 tys. zł (89,4% zablokowanych wydatków przez dysponenta części 19). W wyniku badania stwierdzono, że decyzje o dokonaniu blokad dysponent części podjął najpóźniej w ciągu 11 dni od otrzymania informacji o możliwości dokonania blokady.

Minister Finansów, działając na podstawie art. 10b ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023, dokonał 28 grudnia 2023 r. zmniejszenia planu wydatków części 19 o kwotę wydatków zablokowanych na podstawie art. 177 ust. 1 upf w wysokości 236 681,5 tys. zł²⁵. Z ustaleń kontroli wynika, że powyższe zmniejszenie zablokowanych wydatków nie miało negatywnego wpływu na realizację zadań dysponenta części 19 i jednostek podległych.

W 2023 r. w ramach części 19 budżetu państwa na dotacje i subwencje wydatkowano łącznie 255 108,1 tys. zł, w tym:

- na subwencje dla partii politycznych i komitetów wyborczych – 70 414,8 tys. zł,
- na dotację podmiotową dla spółki Aplikacje Krytyczne sp. z o.o. – 129 584,1 tys. zł,
- na dotację celową dla Krajowej Szkoły Administracji Publicznej – 122,4 tys. zł,
- na dotację celową dla Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego – 2465,6 tys. zł,
- na dotacje przedmiotowe do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych – 43 497,9 tys. zł,
- na dotację przedmiotową z tytułu rekompensat wypłaconych przez PKO BP, zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1996 r. o zasadach realizacji przedpłat na samochody osobowe²⁶ dla IAS w Warszawie – 23,2 tys. zł,

²⁵ Z kwoty wydatków zablokowanych została utworzona rezerwa celowa (poz. 74 Rezerwa na sfinansowanie wypłaty kwot zwiększonego wynagrodzenia, o których mowa w art. 10a ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023), w wysokości 236 681,5 tys. zł.

²⁶ Dz. U. Nr 156, poz. 776.

- pomoc zagraniczna do Międzynarodowego Funduszu Walutowego – inicjatywa subsydiowania *Poverty Reduction and Growth Trust* – specjalnego programu realizowanego przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy – 9000 tys. zł.

Szczegółowym badaniem, pod kątem prawidłowości udzielania dotacji oraz sprawowanego przez dysponenta części nadzoru i kontroli nad ich wykorzystaniem, objęto trzy dotacje oraz przekazanie środków na subsydiowanie *Poverty Reduction and Growth Trust* – specjalnego programu realizowanego przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy w celu finansowego wspierania krajów o niskim dochodzie o łącznej wartości 55 086 tys. zł (21,6% zrealizowanych wydatków na dotacje i subwencje w części 19).

Środki przeznaczone na dotację celową dla Krajowej Szkoły Administracji Publicznej (dalej także: KSAP), która realizowała dwudniowe wyjazdowe warsztaty dla pracowników Departamentu Instytucji Płatniczej MF zostały wykonane zgodnie z planem. Umowa dotacji na kwotę 126 tys. zł spełniała warunki określone w art. 150 ustawy o finansach publicznych. W 2023 r. ze środków dotacji wykorzystano 122,4 tys. zł (97,2% planowanej kwoty). Stwierdzono, że KSAP przedstawiła sprawozdanie z rozliczenia dotacji 3 listopada 2023 r.²⁷, które zostało zatwierdzone przez Dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej, na podstawie upoważnienia udzielonego przez Ministra Finansów, w terminie określonym w art. 152 ust. 2 ufp oraz terminowo dokonała zwrotu niewykorzystanych środków oraz zwrotu odsetek od środków z dotacji zgromadzonych na rachunku bankowym KSAP w łącznej wysokości 3,7 tys. zł.

Badaniem objęto również dotację celową dla Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego na przyjmowanie, przetwarzanie i analizę danych dotyczących przewozów towarów gromadzonych w rejestrze zgłoszeń, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi²⁸. Umowa dotacji na kwotę 2465,6 tys. zł spełniała warunki określone w art. 150 ustawy o finansach publicznych. Kwota otrzymanej dotacji została wykorzystana w całości (100% planowanej kwoty). Przekazanie dotacji nastąpiło w dwóch transzach, w ustalonych w § 2 ust. 2 umowy wysokościach i terminach, przy czym II transza dotacji w wysokości 821,9 tys. zł została zrealizowana 11 października 2023 r. (umowa dotacji zawierała zastrzeżenie, iż przekazanie II transzy dotacji nastąpi do 30 września 2023 r. po przyjęciu przez Ministerstwo Finansów sprawozdania częściowego rzeczowo-finansowego za miesiące styczeń-sierpień 2023 r.).

Zastępca Dyrektora Departamentu Zwalczenia Przeszłości Ekonomicznej poinformował, że zgodnie z § 2 ust. 2 umowy dotacji dla Instytutu Łączności, II transza miała zostać przekazana w terminie do 30 września 2023 r. pod warunkiem przyjęcia przez Ministerstwo Finansów sprawozdania częściowego rzeczowo-finansowego, za miesiące styczeń-sierpień 2023 r. Sprawozdanie wpłynęło do Ministerstwa w dniu 20 września 2023 r. Wskazał również, że przedmiot umowy (zakres rzeczowy) dotacji miał złożony charakter i wymagał od pracowników Ministerstwa Finansów szczegółowej analizy sprawozdania pod kątem oceny wykorzystania środków dotacji. W związku z powyższym II transza nie została wypłacona przed 30 września 2023 r. Ministerstwo Finansów poinformowało Instytut Łączności o zatwierdzeniu sprawozdania i zleceniu wypłaty II transzy do umowy dotacji²⁹. Zastępca Dyrektora Departamentu Zwalczenia Przeszłości Ekonomicznej poinformował dodatkowo, że Instytut Łączności nie zgłaszał ryzyka opóźnień w realizacji zadań i nie wystąpiła przerwa w ich realizacji.

W wyniku kontroli stwierdzono, że złożone przez Instytut Łączności 15 stycznia 2024 r. sprawozdanie końcowe z rozliczenia dotacji zostało zatwierdzone przez Dyrektora Departamentu Zwalczenia Przeszłości Ekonomicznej 27 lutego 2024 r., tj. 13 dni po terminie. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 152 ust. 2 ufp, zgodnie z którym zatwierdzenie przez dysponenta części budżetowej rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia. Analiza dokumentacji dotyczącej procesu zatwierdzania sprawozdania końcowego Instytutu Łączności wykazała, że Zastępca Dyrektora DZP skierował do Dyrektora Instytutu Łączności uwagi. Skorygowane sprawozdanie w wersji elektronicznej wpłynęło do Ministerstwa Finansów 12 lutego 2024 r. Dostarczona korekta sprawozdania wymagała ponownego skorygowania, w związku z powyższym w dniu 14 lutego 2024 r. Zastępca Dyrektora DZP skierował do Dyrektora Instytutu Łączności kolejne pismo z prośbą o ponowne skorygowanie sprawozdania złożonego w dniu 12 lutego 2024 r., wyznaczając jednocześnie Instytutowi termin na przekazanie sprawozdania końcowego do dnia 19 lutego 2024 r. Sprawozdanie zostało dostarczone przez Instytut 19 lutego 2024 r. i zatwierdzone przez Dyrektora DZP w dniu 27 lutego 2024 r.

²⁷ Korekta sprawozdania wpłynęła do Ministerstwa Finansów 24 listopada 2023 r. Korekta sprawozdania nie miała wpływu na kwotę dotacji.

²⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 104, ze zm.

²⁹ Sprawozdanie zostało zatwierdzone dnia 9 października 2023 r.

Zastępca Dyrektora DZP poinformował, że od momentu wpływu I wersji sprawozdania, tj. od 15 stycznia 2024 r., Ministerstwo Finansów dokładało wszelkich starań, by wyjaśnić Instytutowi Łączności problematyczne kwestie. Przedstawiciele komórek resortu finansów zaangażowanych w weryfikację przekazywanych przez Instytut sprawozdań, każdorazowo dokładali wszelkich starań i bez zbędnej zwłoki odpowiadali na wszelkie pytania/wątpliwości Instytutu. Pomimo tego, Instytut dostarczył formalnie pierwszą korektę sprawozdania końcowego dopiero po 21 dniach od informacji przesłanej przez Departament DZP. Zastępca Dyrektora DZP wskazał, że przyczyną zatwierdzenia sprawozdania po terminie, było niedostarczenie przez Instytut sprawozdania w formie i treści umożliwiającej zatwierdzenie przez Dyrektora DZP. Instytut dostarczył poprawnie przygotowane sprawozdania po terminie (wyznaczonym w § 4 ust. 2 ww. umowy) na zatwierdzenie sprawozdania końcowego. Zastępca Dyrektora DZP poinformował, że biorąc pod uwagę złożony proces uzgadniania sprawozdania końcowego oraz bieżące obowiązki służbowe, Dyrektor DZP zaakceptował przedmiotowe sprawozdanie w pierwszym możliwym terminie i bez zbędnej zwłoki.

NIK dostrzegając podejmowane przez Ministerstwo działania w celu rzetelnej weryfikacji wykorzystania środków przekazanych w ramach umowy dotacyjnej, wskazuje jednak, że działania te nie mogą odbywać się z naruszeniem ustawowo określonych terminów zatwierdzania rozliczeń.

W odniesieniu do dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych, w 2023 r. na ww. dotacje wydatkowano łącznie 43 497,9 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości. Ministerstwo Finansów prowadziło monitoring realizacji wydatków na powyżej wskazany cel poprzez kwartalne pozyskiwanie informacji z izb administracji skarbowej, między innymi w zakresie zrealizowanych wydatków i działań sprawdzających wykorzystanie środków przez dotowane podmioty. Wraz z systematycznym wzrostem wypłaconych dotacji nastąpiła poprawa wykorzystania zaplanowanych środków na ten cel. W ostatnich trzech latach poprawiło się wykorzystanie środków ujętych na ten cel w planie po zmianach. I tak w 2021 r. wykorzystano 98,9% planu po zmianach, w 2022 r. – 100%, a w 2023 r. 99,8%.

Ponadto w 2023 r. Minister Finansów przekazał kwotę 9000 tys. zł w związku ze zobowiązaniem Polski do udziału w inicjatywie subsydiowania *Poverty Reduction and Growth Trust* - specjalnego programu w celu finansowego wspierania krajów o niskim dochodzie - realizowanego za pośrednictwem Międzynarodowego Funduszu Walutowego³⁰. Środki na powyższą wpłatę zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r., jak i w nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 7 lipca 2023 r.³¹

W dniu 18 września 2009 r. Rada Wykonawcza MFW zdecydowała o podziale pomiędzy kraje członkowskie części zysków z przeprowadzonej w latach 2009-2010 sprzedaży przez MFW rezerw złota. Z operacji tej uzyskano 6,85 mld SDR, z czego 2,45 mld SDR Rada Wykonawcza MFW przeznaczyła do wypłaty krajom członkowskim, oczekując jednocześnie, że kraje te przeznaczą środki w tej samej wysokości na subsydiowanie programu PRGT. Polsce wypłacono łącznie 17,38 mln SDR, tj. około 93 mln zł według kursu NBP na dzień 19 stycznia 2024 r.

Podstawą wpłaty było zobowiązanie Ministra Finansów z 28 kwietnia 2012 r. oraz 27 września 2013 r. wobec Międzynarodowego Funduszu Walutowego³². Na podstawie Uchwały Rady Ministrów nr 88/86 z dnia 6 czerwca 1986 r. w sprawie przyjęcia członkostwa w Międzynarodowym Funduszu Walutowym oraz w Międzynarodowym Banku Odbudowy i Rozwoju, Minister Finansów został upoważniony do podejmowania niezbędnych działań w celu wypełnienia zobowiązań Polski wynikających z członkostwa w MFW.

Zgodnie z art. 5 ust. 1b ustawy o Narodowym Banku Polskim, bank ten jest uprawniony do otrzymywania, przypadających Rzeczypospolitej Polskiej od Międzynarodowego Funduszu Walutowego, wszelkich wymagalnych kwot z tytułów finansowanych ze środków własnych NBP, w tym płatności zwrotnych, odsetek i innych dochodów. W związku z tym środki pochodzące z tytułu sprzedaży przez MFW części rezerw złota należne były NBP i zostały zaliczone do bieżących przychodów NBP. Ponieważ rachunek PRGT jest rachunkiem powierniczym zarządzanym przez MFW i jego zasilenie nie jest zasileniem zasobów Funduszu, ale dobrowolnym przekazaniem środków na konkretny cel, zobowiązanie Polski nie mogło być

³⁰ PRGT służy udzielaniu nieoprocentowanego wsparcia finansowego najbardziej potrzebującym krajom członkowskim MFW.

³¹ Kwota została ujęta w załączniku nr 2 do ustawy budżetowej w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, w dziale 750, rozdziale 750079, pod nazwą *Pomoc zagraniczna* w grupie dotacje i subwencje.

³² Decyzja Ministra Finansów z 28 kwietnia 2012 r., znak: DZ-5/912/1-322/JR/2012/282 oraz decyzja Ministra Finansów z 27 września 2013 r., znak: DZ-5/912/1-401/JR/2013/RD 97543.

dokonane przez NBP³³. W związku z powyższym w Ministerstwie Finansów podjęto decyzję o dokonaniu wpłaty ww. kwoty z części 19 budżetu państwa w rozłożeniu na około 10 lat.

Ministerstwo Finansów 14 lutego 2023 r. zleciło NBP przekazanie środków (pierwszej wpłaty) do beneficjenta wskazanego przez MFW w wysokości będącej ekwiwalentem kwoty 1488,8 tys. SDR, tj. 1860,8 tys. EUR (9000 tys. zł).

Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej poinformował, że Ministerstwo Finansów przychyliło się do podnoszonej przez NIK w trakcie niniejszej kontroli kwestii dotyczącej rozważenia zmiany przepisów prawa, w taki sposób, aby wyeliminować sytuację polegającą na tym, że jedna instytucja (tj. NBP) otrzymuje przychody, natomiast inna instytucja (tj. Ministerstwo Finansów w ramach części 19 budżetu państwa) ponosi wydatki związane z różnego typu operacjami w ramach inicjatyw MFW. Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej wskazał, że powyższa zmiana zostanie poddana analizie uwzględniającej także ograniczenia nałożone na NBP ze strony przepisów Unii Europejskiej.

Minister Finansów dopełnił obowiązków informacyjnych, sformułowanych w art. 122 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, tj. podał do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia, wykaz jednostek, którym przyznano dotacje celowe i podmiotowe wraz z kwotami dotacji przyznanych poszczególnym jednostkom w 2023 r.³⁴

Na koniec 2023 r. stan zobowiązań ogółem w części 19 wyniósł 662 452,4 tys. zł i był wyższy o 98 970 tys. zł niż na koniec roku 2022. Główną pozycję zobowiązań stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wynagrodzeń oraz pochodnych od wynagrodzeń, które na koniec 2023 r. wyniosły 593 385,9 tys. zł.

Zobowiązania wymagalne na koniec 2023 r. wyniosły 2307,7 tys. zł i były niższe niż na koniec 2022 r. o 1801,2 tys. zł (o 43,8%). Wykazane zostały one przez jednostki podległe resortu MF i dotyczyły zwrotu kosztów postępowań sądowych i egzekucyjnych na łączną kwotę 2304,6 tys. zł, co stanowiło 99,9% kwoty ogółem zobowiązań wymagalnych. Pozostałe zobowiązania wymagalne w wysokości 3,1 tys. zł powstały m.in. z tytułu kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych oraz pozostałych odsetek.

Wydatki z tytułu zapłaconych w 2023 r. odsetek od zobowiązań wynosiły 2399,2 tys. zł i dotyczyły w szczególności odsetek za opóźnienie zapłaty odszkodowań i roszczeń pracowniczych zasądzonych wyrokami sądowymi na terenie działania poszczególnych izb administracji skarbowej.

Kontrolę realizacji wydatków centrali MF w 2023 r. przeprowadzono na próbie pozapłacowych wydatków bieżących jednostek budżetowych i wydatków majątkowych o łącznej wartości 38 149,1 tys. zł, co stanowiło 5% wydatków centrali MF. Doboru próby w kwocie 33 184,8 tys. zł dokonano losowo metodą monetarną MUS na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów odpowiadających wydatkom centrali MF i uzupełniono o wydatki w wysokości 4964,3 tys. zł dobrane w sposób celowy. Badaniem objęto łącznie 51 zapisów księgowych, z tego w grupie pozapłacowych wydatków bieżących jednostek budżetowych – 47 zapisów na kwotę 36 799,1 tys. zł, a w grupie wydatków majątkowych – cztery zapisy na kwotę 1350 tys. zł.

Zbadane wydatki dotyczyły głównie finansowania i obsługi programów rządowych obsługiwanych przez BGK, wytwarzania i dystrybucji znaków akcyzy, utrzymania systemów informatycznych Ministerstwa Finansów, bankowej obsługi przez BGK programów finansowanych z udziałem środków europejskich, zakupu sprzętu biurowego, materiałów i wyposażenia na potrzeby Ministerstwa Finansów, wydatków na remonty, modernizację i utrzymanie nieruchomości Ministerstwa Finansów, a także druku i dystrybucji formularzy podatkowych i broszur informacyjnych.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że przed zawarciem umowy/złożeniem zamówienia na realizację zadań dokonywano analizy faktycznych potrzeb i celowości wydatku, zobowiązania były zaciągane i wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym oraz odpowiednimi umowami na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki. Realizacja zawartych umów potwierdzana była odpowiednimi dokumentami, w szczególności protokołami odbioru. Przy zakupie środków trwałych dokonywana była kontrola funkcjonalna zakupionych środków, zostały one przekazane do użytkownika w zakładanym terminie. W przypadku dwóch z czterech zbadanych wydatków majątkowych o łącznej wartości 311,7 tys. zł (a także dwóch płatności na kwotę 1882,2 tys. zł dot. wydatków budżetu środków europejskich) stwierdzono ujmowanie dowodów księgowych potwierdzających przyjęcie środków

³³ Zgodnie z art. 5 ust. 1a ustawy o Narodowym Banku Polskim, bank ten pokrywa ze środków własnych wydatki związane z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w MFW.

³⁴ Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie wykazu jednostek, którym w 2023 r. przyznano dotacje podmiotowe i celowe, oraz kwot tych dotacji (Dz. Urz. Min. Fin. poz. 42).

trwałych do użytkowania w niewłaściwym okresie sprawozdawczym w księgach rachunkowych centrali Ministerstwa Finansów. Dokumenty księgowe potwierdzające przyjęcie lub zwiększenie wartości środka trwałego (tzw. dowody OT i WI) dotyczące powyższych wydatków były ujmowane w ewidencji majątkowej tj. w księdze pomocniczej w miesiącu przekazania ich do użytkowania, natomiast w księdze głównej na koncie środków trwałych operacje te były zaliczane do miesiąca następującego po miesiącu przekazania tych środków trwałych do użytkowania. Zostało to spowodowane tym, że dowody księgowe OT i WI w ramach Departamentu Finansów i Księgowości Ministerstwa Finansów wpłynęły z wydziału prowadzącego księgi pomocnicze do wydziału dokonującego księgowania na kontach księgi głównej centrali MF po terminie sporządzania sprawozdań budżetowych i w związku z tym, zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości zostały one ujęte na kontach księgi głównej w miesiącu następnym po ich ujęciu w ewidencji majątkowej. Tymczasem zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁵, konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Ponadto zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Oznacza to, że zapisy w księgach pomocniczych i księdze głównej w danym miesiącu powinny być ze sobą zgodne i spójnie odzwierciedlać operacje gospodarcze, które zaszły w danym okresie (miesiącu).

Szczegółowym badaniem prawidłowości udzielania i realizacji zamówień publicznych objęto cztery zamówienia skutkujące wydatkami poniesionymi w 2023 r., w tym dwa do udzielenia których zastosowano przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych³⁶ (dalej: Pzp) oraz dwa zakupy, do udzielenia których nie zastosowano Pzp z uwagi na ustawowe przesłanki wyłączenia. Zamówienie obejmujące obsługę działań informacyjnych i promocyjnych w Internecie i w social mediach o wartości 1200 tys. zł zostało udzielone w trybie przetargu nieograniczonego, a zamówienie na wykonanie spotu radiowego i wideo na potrzeby promocji projektu e-Urząd Skarbowy o wartości 465,2 tys. zł dotyczyło umowy wykonawczej do umowy ramowej³⁷. Zamówienia do udzielenia których nie zastosowano przepisów Pzp obejmowały wykonanie i dostawę umundurowania dla Służby Ochrony MF o wartości 77,2 tys. zł oraz dostawę dwóch urządzeń wielofunkcyjnych o wartości 62,7 tys. zł.

W ramach powyższych zamówień w 2023 r. poniesiono wydatki w łącznej wysokości 1578,3 tys. zł, z tego z budżetu środków europejskich 732,1 tys. zł. W wyniku badania postępowania na obsługę działań informacyjnych i promocyjnych w Internecie i w social mediach stwierdzono naruszenie dwóch obowiązków informacyjnych zamawiającego, które dotyczyły wskazania w dokumentach zamówienia³⁸ powodów niedokonania podziału zamówienia na części oraz przekazania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (dalej: Prezesowi UZP) informacji o złożonych ofertach. Nieprawidłowości te nie miały wpływu na wybór oferty. NIK nie kwestionuje decyzji Ministerstwa Finansów o braku podziału zamówienia na części, niemniej jednak zgodnie z art. 91 ust. 2 Pzp, zamawiający ma obowiązek wskazać w dokumentach zamówienia powody niedokonania podziału zamówienia na części. Z informacji przekazanych przez Zastępcę Dyrektora Biura Administracyjnego wynika, że zasadność decyzji o braku podziału zamówienia na części była przedmiotem analiz zamawiającego oraz, że omyłkowo nie dopełniono tego obowiązku informacyjnego. Zgodnie z art. 81 Pzp zamawiający nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert przekazuje Prezesowi UZP informację o złożonych ofertach, której wzór, zakres danych oraz sposób i tryb przekazywania określa rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywanej Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych³⁹. W powyższym terminie, dnia 12 sierpnia 2022 r. Ministerstwo Finansów przekazało Prezesowi UZP plik zawierający informację z otwarcia ofert sporządzoną na podstawie art. 222 ust. 5 Pzp, która nie jest tożsama co do formy i zakresu danych z informacją przekazywaną na podstawie art. 81 Pzp. Właściwą informację, zgodną co do formy i zakresu z ww. rozporządzeniem przekazano w trakcie przeprowadzania kontroli przez NIK. Zastępca Dyrektora Biura Administracyjnego Ministerstwa Finansów wyjaśniła, że miało to na celu sprostowanie formy i uzupełnienie zakresu informacji przekazanej w terminie ustawowym oraz, że zakres pierwotnie przekazanej informacji zawierał najważniejsze dane, które są niezbędne Prezesowi UZP w celu dokonywania analizy funkcjonowania systemu zamówień publicznych. W ocenie NIK, skoro w przepisach precyzyjnie określono wymaganą formę jak i zakres

³⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

³⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.

³⁷ Postępowanie dotyczące zwrócenia umowy ramowej nie było przedmiotem kontroli.

³⁸ W myśl art. 7 pkt 3 Pzp pod pojęciem „dokumenty zamówienia” należy rozumieć dokumenty sporządzone przez zamawiającego lub dokumenty, do których zamawiający odwołuje się, inne niż ogłoszenie, służące do określenia lub opisanego warunków zamówienia, w tym specyfikacja warunków zamówienia.

³⁹ Dz. U. poz. 2406.

informacji, to zamawiający powinien przestrzegać tych wytycznych mając na względzie sprawną realizację przez Prezesa UZP powyższego obowiązku.

Oprócz tego nie stwierdzono innych naruszeń przepisów Pzp oraz odpowiednich uregulowań wewnętrznych dotyczących udzielania zamówień publicznych. Nie stwierdzono również nieprawidłowości w realizacji umów zawartych w wyniku tych postępowań pod względem przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawców. Skontrolowane zamówienia służyły realizacji zadań jednostki.

Zrealizowany został wniosek NIK sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w roku 2022 dotyczący dokonywania zakupu czasu antenowego zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Z wyjaśnień Dyrektor Generalnej MF wynika, że pracownicy Ministerstwa Finansów na bieżąco weryfikują czy do wniosków dotyczących zamówień publicznych na zakup czasu antenowego dołączone jest potwierdzenie, że wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą, jest dostawcą audiowizualnych lub radiowych usług medialnych, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp albo występuje jako pełnomocnik takiego dostawcy. W przypadku, gdy potencjalny wykonawca zamówienia jest pełnomocnikiem, wymagane jest dołączenie do wniosku upoważnienia do reprezentowania dostawcy usług medialnych.

Centrala Ministerstwa Finansów wydatkowała na działalność promocyjno-reklamową w latach 2022-2023 środki w łącznej wysokości 23 718,5 tys. zł, tj.:

- w 2022 r. w wysokości 11 058,2 tys. zł, w tym z budżetu państwa 10 713,6 tys. zł, a z budżetu środków europejskich 344,6 tys. (1,7% wydatków ogółem centrali Ministerstwa),
- w 2023 r. w wysokości 12 660,2 tys. zł, w tym z budżetu państwa w wysokości 10 085,9 tys. zł, a z budżetu środków europejskich w wysokości 2574,4 tys. zł (1,6% wydatków ogółem centrali Ministerstwa). Wydatki na działalność promocyjno-reklamową w 2023 r. były wyższe o 1602 tys. zł (14,5%) niż wydatki zrealizowane rok wcześniej.

Powyższe środki Ministerstwo przeznaczyło głównie na działalność informacyjną, w ramach której zrealizowano m.in. kampanie: *e-Urząd Skarbowy*, *Wakacje Kredytowe*, *Paragony*, *Zwroty, które cieszą*, *Niskie Podatki*.

Sposób realizacji zadań promocyjno-reklamowych, jak i nadzoru wynikał, z regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Finansów⁴⁰ oraz wewnętrznych regulaminów organizacyjnych, w których określono zakresy działania poszczególnych komórek ministerstwa⁴¹.

W Ministerstwie Finansów nie sporządzono odrębnego dokumentu, w którym zostały określone plany i cele działań promocyjno-reklamowych na 2023 r. Wszystkie wydatki, w tym z zakresu promocji, reklamy i edukacji ujmowane były w planie finansowo-rzeczowym Ministerstwa Finansów na rok 2023, w którym wskazane były tytuły wydatków, źródła finansowania oraz kwoty planowane do wydatkowania na wskazane powyżej działania.

Sposób monitorowania i oceny wyników prowadzonych w Ministerstwie zakupów, w tym działań informacyjno-promocyjnych określony został w zarządzeniu nr 4/BAD/B/2021 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie zamówień finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którym, czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem zakupu oraz nadzór nad realizacją należą do właściwego merytorycznie wnioskodawcy. W § 35 załącznika nr 2 do ww. zarządzenia określono, że projekty umów muszą zawierać postanowienia właściwe dla danego rodzaju zamówienia, w tym m.in. określające termin i sposób potwierdzenia przez zamawiającego wykonania umowy.

Szczegółowym badaniem wydatków na działalność promocyjno-reklamową objęto kampanię informacyjną pn. *e-Urząd Skarbowy*, która stanowiła 24,2% zrealizowanych wydatków w 2023 r. z budżetu państwa i budżetu środków europejskich na promocję i reklamę. Powyższą kampanię przeprowadziło Biuro Komunikacji i Promocji Ministerstwa Finansów (dalej: Biuro lub BKP) oraz Departament Relacji z Klientami (dalej: DRK). Wydatkowano na nią łącznie 3068,8 tys. zł, w tym z budżetu państwa 494,4 tys. zł, a z budżetu środków europejskich 2574,4 tys. zł. Dla działań informacyjno-promocyjnych projektu *e-Urząd Skarbowy* opracowano dokument strategiczny pn. „Strategia działań informacyjno-promocyjnych projektu *e-Urząd Skarbowy*”, z uwagi na innowacyjność projektu, dużą rolę

⁴⁰ Regulamin organizacyjny Ministerstwa Finansów, stanowiący załącznik do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Finansów (Dz. Urz. Min. Fin. z 2023 r. poz. 78, ze zm.).

⁴¹ Komórkami organizacyjnymi Ministerstwa Finansów, które realizowały zadania z zakresu promocji i reklamy były m.in. Biuro Dyrektora Generalnego (BDG), Biuro Administracyjne (BAD), Biuro Komunikacji i Promocji (BKP), Biuro Inspekcji Wewnętrznej (BIW), Departament Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej (DZP) oraz Departament Cel (DC).

i znaczenie dla podatników, pełnomocników, przedsiębiorców, komorników i notariuszy, a także etapowość jego wdrożenia oraz okres trwania projektu przekraczający jeden rok. Celem kampanii było zbudowanie świadomości obywateli i przekonanie ich do załatwiania spraw poprzez serwis e-Urząd Skarbowy i jego usługi. Kampania była współfinansowana w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (POPC), Działanie 2.1 „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych”, II oś priorytetowa „E-administracja i otwarty rząd”. Środki wydatkowane na działania informacyjno-promocyjne w projekcie e-Urząd Skarbowy miały pokrycie w planie finansowym Ministerstwa. Zostały pozyskane zgodnie z procedurą uruchamiania oraz przyznawania zapewnienia finansowania lub dofinansowania przedsięwzięcia ze środków rezerwy celowej budżetu państwa i budżetu środków europejskich dla programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu, a także rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków.

Promocja usług projektu e-Urząd Skarbowy wpisuje się w kompetencje Ministerstwa Finansów wskazane w dokumentach strategicznych resortu „Kierunki działania i rozwoju Ministerstwa na lata 2021-2024”; kierunek 2. Klientocentryczność; cel 2.3 *Podnoszenie świadomości oraz wiedzy obywateli i przedsiębiorców w zakresie finansów i podatków*; działanie *Prowadzenie kampanii, akcji oraz programów edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych związanych z działalnością resortu finansów*. Kampania informacyjno-promocyjna wpisuje się w powyższe cele, jak też we właściwość komórek BKP i DRK, która została określona odpowiednio w § 71 oraz § 60 regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Finansów, jak również w wewnętrznym regulaminie organizacyjnym BKP⁴². Ponadto Dyrektor DRK został upoważniony przez Ministra Finansów do zaciągania zobowiązań finansowych w ramach projektu e-Urząd Skarbowy, a także innych czynności związanych z realizacją i nadzorem nad projektem. Ministerstwo przeprowadziło działania w celu poinformowania zarówno obywateli, jak i przedsiębiorców o funkcjonalnościach udostępnionych w serwisie e-Urząd Skarbowy.

Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, że BKP, jak i DRK nadzorowały, monitorowały i oceniały wyniki prowadzonej kampanii zgodnie z wymaganiami określonymi w zarządzeniu nr 4/BAD/B/2021. W dziesięciu umowach zawartych ze zleceniobiorcami przewidziano nadzór nad realizacją i wykonaniem tych umów. Dla poszczególnych zakupów sporządzane były raporty końcowe, raporty poemisyjne i protokoły odbioru potwierdzające realizację usług, podpisane z jednym wyjątkiem⁴³ bez zastrzeżeń przez strony, które stanowiły podstawę do wystawienia faktury przez wykonawców zlecenia. Ocena skuteczności działań w ramach przeprowadzonej kampanii dokonywana była odrębnie dla każdego zakupu, w oparciu o mierniki efektywności (głównie zasięgowe), określone w poszczególnych umowach. Założone wartości mierników zrealizowano.

Ministerstwo Finansów nie dokonywało ewaluacji przeprowadzonej kampanii, ponieważ, jak wskazał w wyjaśnieniach Dyrektor Biura Komunikacji i Promocji, w *rozumieniu przyjętym przez Ministerstwo Finansów ewaluacja jest procesem o charakterze praktycznym, którego zadaniem jest ustalenie, czy dany projekt osiągnął zakładane cele. Jest to więc systematyczne badanie realizowane różnymi metodami, polegające w przypadku kampanii e-Urząd Skarbowy na monitoringu statystyk i ich ocenie*. Wyjaśnił również, że dla kategorii wydatków *Informacja i promocja* ujętych we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu z POPC nie określono wskaźnika produktu ani wskaźnika rezultatu, jednakże realizacja wydatków w tej kategorii była kluczowa do osiągnięcia wskaźnika rezultatu bezpośredniego: W7. *Liczba załatwionych spraw poprzez udostępnioną on-line usługę publiczną* – docelowo – 1,9 mln, który na koniec stycznia 2024 r. osiągnął wynik 15,4 mln spraw załatwionych w serwisie e-Urząd Skarbowy. Wskazał również, że wdrożenie usług e-Urząd Skarbowy stanowi przełomowe rozwiązanie, które przynosi istotne wartości dodane zarówno dla działalności Ministerstwa, jak i dla jego klientów. Z wyjaśnień Dyrektora Biura wynika, że Ministerstwo Finansów oceniało efekty rzeczowe kampanii przy wykorzystaniu tzw. wskaźników produktu, czyli takich, które mierzą bezpośrednio efekty podejmowanych działań. W przypadku działań informacyjnych były to wskaźniki pomiaru zasięgu adekwatne do wykorzystywanych kanałów komunikacji, monitorowane zarówno na etapie realizacji tych działań jak i po ich zakończeniu w raportach końcowych i protokołach odbioru, które dostarczały danych na temat

⁴² Do zadań Biura należy w szczególności prowadzenie działalności edukacyjnej, promocyjnej i informacyjnej Ministerstwa i KAS, mającej na celu pogłębianie wiedzy i zmianę postaw społeczeństwa z zakresu spraw należących do właściwości Ministerstwa i KAS, poprzez projektowanie, prowadzenie i koordynowanie kampanii oraz projektów edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych (§ 13 ust. 2a).

⁴³ W przypadku umowy nr C/310/23/DRK/B (1) z dnia 13 kwietnia 2023 r., której przedmiotem był zakup czasu antenowego w celu emisji spotów w programach telewizyjnych w związku z kampanią ministerstwa dotyczącą budowania świadomości na temat serwisu e-Urząd Skarbowy, gdy nie zostało wyemitowanych 25 spotów z przyczyn programowych, zgodnie z § 2 ust. 4 umowy, wynagrodzenie zostało pomniejszone o 8109,99 zł brutto.

działań zrealizowanych w ramach kampanii, np. liczby osób do których dotarł przekaz mierzony tzw. zasięgami/dotarciem do beneficjenta/odbiorcy kampanii. Z danych zgromadzonych w Ministerstwie za styczeń 2024 r. wynika, że w systemie e-Urząd Skarbowy m.in.:

- zarejestrowano łącznie 1 989 711 pism, obejmujących sprawy podatkowe;
- od lipca 2022 r. ponad 1,4 mln użytkowników zgodziło się na elektroniczną komunikację z urzędem;
- w wyniku wniosków złożonych przez system w 2023 r. Ministerstwo wydało 149 434 zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzających stan zaległości w podatkach, co stanowi 21,4% wszystkich zaświadczeń tego rodzaju wystawionych przez urzędy skarbowe oraz 159 690 zaświadczeń o dochodach podatnika w PIT, co stanowi 26% wszystkich zaświadczeń tego rodzaju wystawionych przez urzędy skarbowe;
- zarejestrowano ponad 9 milionów zajęć wierzytelności.

Efektywność poniesionych wydatków na działania informacyjno-promocyjne Ministerstwo Finansów kontrolowało poprzez monitoring realizacji określonych wskaźników na etapie realizacji umowy, jak i po jej zakończeniu w raportach końcowych i protokołach odbioru potwierdzających realizację zleconych usług.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w części 19 w 2022 r. w zakresie badania kosztów energii elektrycznej Najwyższa Izba Kontroli sformułowała wniosek pokontrolny dotyczący podjęcia działań w celu zmniejszenia wydatków związanych z poborem energii pojemnościowej biernej oraz dostosowania wielkości zakontraktowanej mocy umownej do faktycznego jej zużycia.

W 2023 r. w Ministerstwie Finansów podjęto działania w celu zrealizowania ww. wniosku pokontrolnego. Wykonano audyt energetyczny budynku i w dniu 27 października 2023 r. podpisano aneks do umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, obowiązujący od 1 stycznia 2024 r., zmniejszający wielkość mocy umownej. Ponadto w 2024 r. wszczęto postępowanie na wykonanie pomiarów wraz z doбором kompensatorów, montażem i uruchomieniem układów kompensacji mocy biernej w sieci elektrycznej budynku Ministerstwa Finansów.

W planie finansowym części 19 na realizację wydatków majątkowych w 2023 r. zaplanowano 253 387 tys. zł (w tym na finansowanie ze środków europejskich oraz współfinansowanie – 52 900 tys. zł). Środki te miały być wykorzystane na 19 zadań i na zakupy inwestycyjne. Do największych planowanych inwestycji należały:

- zakupy oprogramowania i sprzętu na rzecz Centrum Informatyki Resortu Finansów (41 769 tys. zł);
- nieodpłatne pozyskanie oraz przebudowa nieruchomości zabudowanej, położonej w Łodzi (20 370 tys. zł);
- budowa Oddziału Celnego w Przemysłu wraz z infrastrukturą kontrolno-magazynową dla potrzeb jednostek granicznych podległych Podkarpackiemu Urzędowi Celno-Skarbowemu w Przemysłu na działce położonej w gm. Przemysł (16 946 tys. zł);
- budowa obiektu z przeznaczeniem na siedzibę Urzędu Skarbowego oraz Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wielkopolskim (8029 tys. zł);
- zakup środków transportu dla Ministerstwa Finansów, 16 Izb Administracji Skarbowej i Krajowej Szkoły Skarbowości (6374 tys. zł);
- modernizacja budynku będącego siedzibą Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie (6063 tys. zł);
- głęboka modernizacja budynku biurowego w Szczecinie (4035 tys. zł);
- budowa siedziby Urzędu Skarbowego w Węgrowie (3574 tys. zł);
- rozbudowa i nadbudowa budynku Izby Administracji Skarbowej w Kielcach, będącego siedzibą Urzędu Skarbowego w Końskich (3426 tys. zł);
- docieplenie obiektu E – łącznika obiektu A-B-C-D z obiektem 1-2, wykonanie podjazdu i dostosowanie pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych oraz modernizacja sali gimnastycznej w filii Krajowej Szkoły Skarbowości w Otwocku (2426 tys. zł);
- wykonanie dokumentacji projektowej oraz termomodernizacja gmachu Ministerstwa Finansów (2345 tys. zł).

Plan finansowy centrali Ministerstwa Finansów zakładał wydatki i zakupy inwestycyjne na kwotę 10 194 tys. zł (w tym na finansowanie ze środków europejskich oraz współfinansowanie – 2559 tys. zł). Środki te miały być wykorzystane na cztery zadania i sześć zakupów inwestycyjnych.

W trakcie roku do planu wprowadzono 12 nowych zadań na kwotę 7297,4 tys. zł, z czego trzy zadania na kwotę 1124,2 tys. zł były finansowane z rezerw celowych⁴⁴. Wszystkie zmiany uznano za celowe. Nowe zadania o najwyższej wartości dotyczyły:

- *Wykonania instalacji wentylacji mechanicznej i klimatyzacji w gmachu MF (bloki B, C, D centralny czworobok) - wykonania klimatyzacji w gmachu MF (bloki B, C, D)* – kwota 2321,5 tys. zł – zadanie było ujęte w ustawie budżetowej na rok 2022. Z uwagi na nieprawidłowości w realizacji przedmiotu umowy, Ministerstwo Finansów wezwało wykonawcę do usunięcia nieprawidłowości i wstrzymało płatność w 2022 roku. W związku z czynnościami prowadzonymi w ramach postępowania wyjaśniającego Ministerstwo Finansów zabezpieczyło środki na zapłatę w roku 2023, ponieważ zakładano że w 2023 r. będzie możliwe rozstrzygnięcie sporu z wykonawcą;
- *Zakupu narzędzi klasy RPA* – kwota 1209 tys. zł – dodanie zadania wynikało z potrzeby zabezpieczenia środków na przedłużenie licencji umożliwiających utrzymanie i wdrażanie nowych robotów programowych⁴⁵;
- *Wymiany 2 szt. zasilaczy awaryjnych UPS wraz z akumulatorami w dwóch pomieszczeniach piwnicznych zlokalizowanych w gmachu MF* – kwota 1000 tys. zł – zadanie zostało wprowadzone do planu z uwagi na wyeksploatowanie istniejącej infrastruktury oraz podwyższone ryzyko wystąpienia awarii;
- *Wymiany dźwigu osobowego w bloku A2* – kwota 600 tys. zł – realizacja zadania była przewidziana na rok 2025. Przyczyną wprowadzenia zadania do planu na rok 2023 były ciągłe awarie dźwigu i trudności w zdobyciu części zamiennych, które powodowały wysokie koszty jego naprawy.

W trakcie roku zrezygnowano z realizacji siedmiu zadań, w tym dwóch wprowadzonych w trakcie roku, na kwotę 2680 tys. zł⁴⁶. Powodami rezygnacji z zadań w ramach wydatków majątkowych było m.in. otrzymanie pisma z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w sprawie wdrażania oszczędności w wybranych obszarach, w tym zakupie samochodów; unieważnienie postępowania na wyłonienie wykonawcy robót dotyczących wymiany 2 szt. zasilaczy awaryjnych UPS wraz z akumulatorami w pomieszczeniach piwnicznych zlokalizowanych w gmachu MF z powodu odrzucenia wszystkich złożonych ofert w postępowaniu.

Zmiany w planie wynikające z rezygnacji z zadań, zmniejszeń planu, wprowadzenia nowych zadań i zakupów inwestycyjnych oraz zwiększeń planu wydatków majątkowych spowodowały, że plan wydatków centrali MF po zmianach obejmował realizację pięciu zadań i dziesięciu zakupów inwestycyjnych na łączną kwotę 8262,1 tys. zł (w tym na finansowanie ze środków europejskich oraz współfinansowanie – 4500,8 tys. zł). Zrealizowane w 2023 r. wydatki majątkowe wyniosły łącznie 6619,2 tys. zł (w tym na finansowanie ze środków europejskich oraz współfinansowanie – 2895,2 tys. zł), tj. 80,1% planu po zmianach.

Z ostatecznie zaplanowanych zadań i zakupów inwestycyjnych w pełnym zakresie zrealizowano jedno zadanie i osiem zakupów inwestycyjnych w łącznej wysokości 3803,6 tys. zł. Częściowo zrealizowano cztery zadania i jeden zakup inwestycyjny w wysokości 2815,6 tys. zł, tj.:

- *Dostosowanie gmachu Ministerstwa Finansów do wymogów przeciwpożarowych* – na inwestycję zaplanowano kwotę 1564 tys. zł, która została zmniejszona do 208,4 tys. zł z uwagi na konieczność uzyskania decyzji administracyjnej w zakresie opracowanej dokumentacji projektowej tj. pozwolenia na prowadzenie robót ujętych w dokumentacji projektowej oraz pozwolenia na budowę, bez których

⁴⁴ Środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa część 83:

poz. 8 - Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej na realizację zadań w ramach projektu e-Urząd Skarbowy oraz na realizację projektu pn. „Doskonalenie systemów i standardów zarządzania w Krajowej Administracji Skarbowej – 2.0”;

poz. 40 - Środki na odbudowę dochodów budżetu państwa oraz na zadania związane z funkcjonowaniem systemu finansów publicznych na realizację programu wieloletniego „Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2023-2025”;

poz. 98 - *Finansowanie programów z budżetu środków europejskich* na realizację zadań w ramach projektu e-Urząd Skarbowy oraz na realizację projektu pn. „Doskonalenie systemów i standardów zarządzania w Krajowej Administracji Skarbowej – 2.0”.

⁴⁵ Zadanie to było zaplanowane w pierwotnym planie, niemniej jednak w związku ze zmianą regulaminu organizacyjnego MF środki zostały przeniesione do innej komórki organizacyjnej, w wyniku czego dokonano niniejszej zmiany.

⁴⁶ Pięć zadań pn. *Doposażenie stanowisk pracy pracowników Instytucji Audytowej* (80 tys. zł); *Dostosowanie do potrzeb wraz z modernizacją pomieszczeń archiwum wyodrębnionego dla Biura BIW* (320 tys. zł); *Przygotowanie programu informatycznego dla kursu e-learningowego AML – przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu* (300 tys. zł); *Zakup floty samochodowej* (300 tys. zł); *Zakup pojazdów elektrycznych* (600 tys. zł) było ujętych w ustawie budżetowej na rok 2023. Natomiast w trakcie roku do planu wprowadzono dwa zadania pn. *Wykonanie instalacji światłowodowej wraz z dostawą, podłączeniem i konfiguracją urządzeń sieciowych w pomieszczeniu 2412 w budynku Ministerstwa Finansów* (80 tys. zł); *Wymiana 2 szt. zasilaczy awaryjnych UPS wraz z akumulatorami w dwóch pomieszczeniach piwnicznych zlokalizowanych w gmachu MF* (1000 tys. zł).

nie było możliwości zrealizowania zakresu rzeczowego obejmującego roboty budowlane (zakres ten przesunięto na lata 2024-2026).

- *Wykonanie dokumentacji projektowej oraz termomodernizacja gmachu Ministerstwa Finansów* – na inwestycję zaplanowano kwotę 4024 tys. zł, która została zmniejszona do 3714,8 tys. zł (w tym rezerwa celowa w wysokości 2251,1 tys. zł). Do końca roku inwestycja została zrealizowana w 61% (2267,5 tys. zł). Niepełna realizacja zadania wynika z faktu, że część prac miała być realizowana w obszarze bloku B, który jest objęty sporem z wykonawcą, który realizował inne zadanie.
- *Wykonanie instalacji wentylacji mechanicznej i klimatyzacji w gmachu MF (bloki B, C, D centralny czworobok) - wykonanie klimatyzacji w gmachu MF (bloki B, C, D)* – na inwestycję zaplanowano kwotę 2321,5 tys. zł, która została zmniejszona do 15 tys. zł ze względu na spór między Ministerstwem Finansów a wykonawcą w zakresie nieprawidłowości w zrealizowanym przedmiocie umowy. Spór według stanu na dzień 27 marca 2024 r. był na etapie postępowania sądowego (wykonawca wystąpił z powództwem przeciwko Skarbowi Państwa – Ministerstwu Finansów).
- *Wykonanie prac budowlanych w Kancelarii Tajnej i Pionie ochrony informacji niejawnych w Ministerstwie Finansów* - na inwestycję zaplanowano kwotę 1500 tys. zł, która została zmniejszona do 250 tys. zł. Ministerstwo Finansów podjęło decyzję o realizacji ograniczonego zakresu zadania i przeniesieniu pozostałych prac do realizacji w latach 2024-2025. Na ograniczenie zakresu przedmiotowego zadania miała wpływ informacja przekazana przez Biuro Administracyjne do komórek organizacyjnych Ministerstwa w sprawie ograniczenia m.in. przedmiotowych wydatków.
- *Zakup rozwiązań klasy RPA* – na zadanie zaplanowano kwotę 706 tys. zł, która została zmniejszona do 97 tys. zł. Do końca roku zadanie zrealizowano w 78,2% (75,8 tys. zł). Oszczędności na zadaniu wynikały z braku potrzeby zlecenia prac w IV kwartale 2023 r. Brak wydatkowania środków w całości nie wpłynął negatywnie na realizację zadania polegającego na wytwarzaniu robotów programowych automatyzujących procesy biznesowe.

Zadanie pn. *Zakup sprzętu komputerowego* zostało ujęte w planie centrali MF, jednak nie zostało przez centralę zrealizowane. Ministerstwo Finansów realizuje projekt pn. „Wsparcie Instytucji odpowiedzialnej za otrzymywanie płatności z KE w latach 2023-2024” wdrażany w ramach programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027. Na etapie przygotowywania projektu ustawy budżetowej na rok 2023 program nie był zatwierdzony i nie były znane ostateczne wytyczne dotyczące realizacji projektów⁴⁷. W związku z powyższym środki na zakup komputerów zaplanowane zostały w ramach części 19 jako wydatki majątkowe w § 606. Wniosek o dofinansowanie projektu został przesłany do Instytucji Zarządzającej 24 marca 2023 r., w którym wskazano Centrum Informatyki Resortu Finansów jako jednostkę uprawnioną do ponoszenia wydatków w ramach ww. projektu i dedykowaną realizacji zadań w zakresie zakupów informatycznych dla Ministerstwa Finansów. Natomiast Porozumienie o dofinansowaniu realizacji projektu w ramach PTFE 2021–2027 zostało podpisane 26 maja 2023 r.⁴⁸ Dopiero po tym terminie możliwe było przekazanie środków zaplanowanych w budżecie centrali MF do CIRF jako realizatora projektu⁴⁹.

W efekcie poniesionych wydatków majątkowych m.in.:

- zakupiono licencje na narzędzia do robotyzacji procesów biznesowych oraz zakupiono nowe licencje, umożliwiające wytwarzanie i wdrażanie robotów programowych;
- wymieniono dźwig osobowy w bloku A2;
- zakupiono urządzenia drukujące wielofunkcyjne na potrzeby poligrafii Ministerstwa;
- zakupiono sprzęt i urządzenia specjalistyczne oraz uzbrojenie dla funkcjonariuszy Biura Inspekcji Wewnętrznej w celu realizacji zadań służbowych;
- zakupiono spot reklamowy na potrzeby realizacji projektu e-Urząd Skarbowy.

Szczegółowe informacje dotyczące wydatków budżetu państwa oraz zatrudnienia i wynagrodzeń w części 19 w 2023 r. zostały przedstawione w załącznikach nr 8.5. i 8.6. do niniejszej Informacji.

4.2.2. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 67 626,7 tys. zł, co stanowiło 803,2% kwoty planowanej w ustawie budżetowej na rok 2023. Wydatki wyższe niż planowane w ustawie budżetowej zrealizowano w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020 o 8982,8 tys. zł (o 155,2%) oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (dalej: PO IiŚ 2014-2020) o 236,3 tys. zł

⁴⁷ Program został zatwierdzony 5 października 2022 r.

⁴⁸ Nr PTFE.01.01-IZ.00-0002/23-00.

⁴⁹ Zadanie zostało zrealizowane w pełnym zakresie rzeczowym w postaci zakupu przez CIRF sprzętu informatycznego.

(o 9%). Zrealizowano również niezaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2023 wydatki w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Realizacja wydatków powyżej kwot ustalonych w ustawie budżetowej na rok 2023 spowodowana była przede wszystkim częściowym zaplanowaniem środków w rezerwach celowych budżetu państwa.

Wykonanie wydatków budżetu środków europejskich stanowiło 90,7% planu po zmianach.

Wydatki budżetu środków europejskich, w porównaniu do roku 2022, były wyższe o 25 783,6 tys. zł (o 61,6%). Wynikało to głównie z harmonogramu realizacji projektu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 oraz zwiększenia jego wydatków kwalifikowanych w 2023 r. o 29 620,5 tys. zł.

Wydatki budżetu środków europejskich centrali MF wyniosły 10 151,3 tys. zł (15% wydatków części 19) i stanowiły 189,4% kwoty planu finansowego na 2023 r. oraz 74,7% planu po zmianach. Wydatki niższe niż planowane (po zmianach) dotyczyły głównie realizacji projektu „Wykonanie dokumentacji projektowej oraz termomodernizacja gmachu Ministerstwa Finansów” w ramach PO IiŚ 2014-2020. Wynikało to z nieprawidłowego wykonania modernizacji systemów wentylacji i instalacji wentylacji mechanicznej w bloku B w gmachu MF i toczącego się sporu w tej sprawie między zamawiającym i wykonawcą, a także wynikającą z tego koniecznością rezygnacji z realizacji innego zadania dotyczącego modernizacji i rozbudowy systemu BMS (Building Management System) zarządzającego budynkiem MF.

Plan wydatków budżetu środków europejskich części 19 zwiększono w 2023 r. środkami z rezerw celowych o 66 755,5 tys. zł. Na wniosek dysponenta części 19, kwota powyższa została ostatecznie zmniejszona przez Ministra Finansów do kwoty 66 149 tys. zł. Otrzymane środki zostały wykorzystane w kwocie 62 634,5 tys. zł (94,7%).

Dysponent III stopnia – centrala MF otrzymał środki z rezerw celowych w wysokości 8800,6 tys. zł, które zostały wykorzystane w 93,9% (8262,5 tys. zł).

Szczegółowym badaniem objęto trzy decyzje zwiększające plan wydatków centrali MF środkami z rezerw celowych na kwotę 2202,2 tys. zł, co stanowiło 25% kwoty zwiększeń planu kontrolowanej jednostki. W wyniku badania stwierdzono, że po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu planu, dysponent III stopnia dokonywał zmian planu wydatków centrali MF. W ramach badanej próby, z otrzymanych środków poniesiono wydatki w wysokości 1821,4 tys. zł, które zostały zrealizowane zgodnie z przeznaczeniem. Wszystkie niewykorzystane środki zostały, decyzjami dysponenta części 19, zablokowane.

Jak wyjaśniła Dyrektor Departamentu Finansów i Księgowości, niezrealizowanie wydatków spowodowane było niższą wypłatą wynagrodzeń, w związku z mniejszym niż zakładano nakładem pracy poszczególnych członków zespołu realizującego projekt „e-Urząd Skarbowy” w realizację zadań i produktów projektowych.

Dysponent części 19 dokonał blokady planowanych wydatków budżetu środków europejskich na rok 2023 na łączną kwotę 6914 tys. zł (16 decyzji), w tym środków otrzymanych z rezerw celowych – 3507,3 tys. zł (siedem decyzji).

Do szczegółowego badania wybrano trzy decyzje o blokowaniu planowanych wydatków na łączną kwotę 2430,6 tys. zł (35,5% zablokowanych wydatków przez dysponenta części 19). W wyniku badania stwierdzono, że decyzje o dokonaniu blokad dysponent części podjął najpóźniej w ciągu 10 dni od otrzymania informacji o możliwości dokonania blokady.

Badaniem objęto próbę pięciu wydatków budżetu środków europejskich dysponenta III stopnia w łącznej wysokości 2858 tys. zł, dobranych w sposób celowy spośród operacji o największej wartości, co stanowiło 28,2% zrealizowanych wydatków kontrolowanej jednostki. Wybrane wydatki zostały zrealizowane w ramach projektów „Wykonanie dokumentacji projektowej oraz termomodernizacja gmachu Ministerstwa Finansów” oraz „Zarządzanie relacjami z klientem KAS” i obejmowały trzy zapisy na kwotę 975,8 tys. zł w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych oraz dwa zapisy na kwotę 1882,2 tys. zł w grupie wydatków majątkowych. Stwierdzono, że środki były wydatkowane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym i zostały przeznaczone na cele i zadania wynikające z porozumień o dofinansowanie projektów. Zlecenia płatności były przekazywane do Banku Gospodarstwa Krajowego we właściwych kwotach oraz w terminach umożliwiających ich realizację. W odniesieniu do skontrolowanych wydatków majątkowych stwierdzono ujmowanie dowodów księgowych potwierdzających przyjęcie środków trwałych do użytkowania w niewłaściwym okresie sprawozdawczym w księgach rachunkowych centrali Ministerstwa Finansów, co opisano w części 4.2.1 niniejszej Informacji.

Szczegółowe informacje dotyczące wydatków budżetu środków europejskich w części 19 w 2023 r. zostały przedstawione w załączniku nr 8.7. do niniejszej Informacji.

4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2023 r. przez dysponenta części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe i sprawozdań jednostkowych Ministerstwa Finansów:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 19 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań, które zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

W wyniku błędnego ustalenia w 2023 r. należności z tytułu odsetek od zaległości wartości wykazane w sprawozdaniach Rb-27 zostały zawyżone o 6,2 tys. zł. Naliczenie odsetek oraz ww. sprawozdania zostały skorygowane w trakcie kontroli.

5. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU REPRYWATYZACJI

5.1. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO

Stan Funduszu na początek 2023 r. wynosił 4608,9 mln zł, a na dzień 31 grudnia 2023 r. – 4807,9 mln zł (104,3% stanu początkowego). Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2023 r. przychody Funduszu wynosiły 83 mln zł i dotyczyły przychodów z tytułu odsetek. Koszty Funduszu zostały oszacowane na poziomie 423,7 mln zł, w tym: 302,5 mln zł na cele związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz usuwaniem skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych wydanych z naruszeniem prawa, 80 mln zł na dotacje, a 41,2 mln zł na odsetki, koszty postępowania sądowego, kary i odszkodowania na rzecz osób fizycznych oraz pozostałe koszty bieżące. W 2023 r. dysponent Funduszu skorygował plan finansowy Funduszu, zwiększając przychody do kwoty 146 mln zł (wzrost o 63 mln zł) oraz zmniejszając koszty do kwoty 216 mln zł (spadek o 207,7 mln zł).

Zmiana poziomu prognozowanych przychodów wynikała ze zwiększenia planowanych przychodów z tytułu odsetek o 57 mln zł oraz z tytułu m.in. zwrotu równowartości nienależnych świadczeń oraz przychodu wynikającego z umowy pożyczki o 6 mln zł.

Zmniejszenie planowanych kosztów o 151,3 mln zł dotyczyło kosztów na cele związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz usuwaniem skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych wydanych z naruszeniem prawa, dotacji o 80 mln zł, odsetek, kosztów postępowania sądowego, kar i odszkodowań na rzecz osób fizycznych oraz pozostałych kosztów bieżących o 17,4 mln zł. Jednocześnie zwiększeniu uległy planowane koszty dotyczące nabycia lub objęcia przez Skarb Państwa akcji w spółkach o 41 mln zł na podstawie informacji przekazanej przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Ostatecznie w 2023 r. nie doszło do objęcia ani nabycia akcji (udziałów) ze środków Funduszu.

Szczegółowe informacje dotyczące wykonania planu przychodów i kosztów Funduszu w 2023 r. zostały przedstawione w załączniku nr 8.8. do niniejszej Informacji.

W *Informacji o wynikach kontroli Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Reprivatyzacji*⁵⁰, jak również w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2022 roku*⁵¹ Najwyższa Izba Kontroli wskazała na potrzebę zmian w zasadach funkcjonowania Funduszu Reprivatyzacji. W szczególności wskazano na potrzebę ograniczenia zadań tego Funduszu do zadań, do jakich został on powołany oraz przeniesienia zadań dotyczących obejmowania/nabywania przez Skarb Państwa akcji (udziałów) w spółkach do Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Przedmiotowy wniosek nie został zrealizowany. Na mocy art. 32 ustawy o budżecie na rok 2024 przedłużono o kolejny rok (tj. na 2024 r.) możliwość nabywania, obejmowania przez Skarb Państwa akcji (udziałów) w spółkach ze środków Funduszu.

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje potrzeby czy celowości wydatkowania środków publicznych na finansowanie inwestycji kapitałowych. Niemniej jednak ponownie wskazuje, że funkcjonowanie równoległe dwóch państwowych funduszy celowych, których środki mogą być przeznaczane na realizację tych samych zadań nie znajduje uzasadnienia⁵², a jednocześnie zaburza przejrzystość gospodarowania środkami publicznymi przeznaczonymi na realizację tych zadań. Powielanie zadań przypisanych Funduszowi Inwestycji Kapitałowych przez Fundusz Reprivatyzacji jest wynikiem wprowadzania doraźnych rozwiązań legislacyjnych, np. w ustawach o budżecie. Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że w 2022 r. obejmowanie przez Skarb Państwa akcji (udziałów) w spółkach ze środków Funduszu Reprivatyzacji następowało ze środków pozyskanych ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych lub w drodze przekazania spółce skarbowych papierów wartościowych emitowanych i przekazywanych nieodpłatnie Funduszowi na sfinansowanie tych procesów, co także nie

⁵⁰ Nr ewid. 38/2023/P/23/001/KBF; <https://www.nik.gov.pl/plik/id,27858.pdf>

⁵¹ Nr ewid. 68/2023/P/23/001/KBF, 69/2023/P/23/002/KBF; <https://www.nik.gov.pl/plik/id,27852.pdf>

⁵² W 2019 r. utworzono Fundusz Inwestycji Kapitałowych, którego środki są przeznaczane na nabywanie lub obejmowanie akcji (udziałów) przez Skarb Państwa oraz pokrywanie innych kosztów z tym związanych.

sprzysja przejrzystości finansów publicznych oraz pozwala na wykazywanie niższych wydatków budżetu państwa mimo wzrostu wielkości długu Skarbu Państwa⁵³.

Najwyższa Izba Kontroli uważa, iż zasadnym jest zaprzestanie projektowania przepisów umożliwiających Skarbowi Państwa nabywanie lub obejmowanie akcji (udziałów) w spółkach ze środków Funduszu Reprywatyzacji, a co za tym idzie podtrzymuje wniosek o ograniczenie zadań tego Funduszu do zadań, do których został on powołany tj. zaspokajania roszczeń reprywatyzacyjnych.

5.1.1. WYKONANIE PLANU PRZYCHODÓW

Przychody Funduszu w 2023 r. zostały zrealizowane na poziomie 353 mln zł, co stanowiło 241,8% planowanych przychodów (146 mln zł). Na ww. kwotę złożyły się przede wszystkim przychody z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych przekazywanych w zarządzanie terminowe lub zarządzanie O/N⁵⁴ Ministrowi Finansów, odsetki od udzielonych pożyczek oraz pozostałe odsetki (141,4 mln zł tj. 101% planu o zmianach). Zwiększenie wartości skarbowych papierów wartościowych w wyniku ich wyceny na koniec roku stanowiące przychód Funduszu wyniosło w 2023 r. 205,8 mln zł.

Przychody wykonane w 2023 r. były niższe o 4586,9 mln zł w porównaniu do roku 2022, co wynikało z otrzymania w 2022 r. nieodpłatnie skarbowych papierów wartościowych o wartości 4622,3 mln zł. W 2023 r. do Funduszu nie przekazywano skarbowych papierów wartościowych. Większe o 21,5 mln zł były natomiast przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, co wynikało bezpośrednio z umów zawartych w 2022 r. O 17,9 mln zł wzrosły także przychody z tytułu odsetek od środków przekazywanych w zarządzanie terminowe i zarządzanie O/N, co wynikało z wyższego oprocentowania depozytów w 2023 r.

Należności na koniec 2023 r. wyniosły 764,2 mln zł i były wyższe od należności na koniec 2022 r. o 133,2 mln zł (o 21,1%), co wynikało głównie z wypłaconych w 2023 r. pożyczek ze środków Funduszu dwóm podmiotom na łączną kwotę 211,5 mln zł. Jednocześnie w 2023 r. spłacona została w całości pożyczka udzielona Telewizji Polskiej S.A. (106,3 mln zł).

Na kwotę należności na koniec 2023 r. składały się należności z tytułu pożyczek i należności z nimi związanych (622,4 mln zł) oraz pozostałe należności w wysokości 141,8 mln zł objęte odpisem aktualizującym należności w wysokości 140,8 mln zł.

5.1.2. WYKONANIE PLANU KOSZTÓW

Zrealizowane w 2023 r. koszty Funduszu wyniosły 154 mln zł i były niższe od kosztów zaplanowanych o 62 mln zł (o 28,7%) oraz niższe od zrealizowanych w 2022 r. o 6783 mln zł (o 97,8%). Przyczyną znacznego spadku kosztów w stosunku do roku ubiegłego był brak w 2023 r. transakcji obejmowania lub nabywania ze środków Funduszu akcji (udziałów) przez Skarb Państwa w spółkach, które w 2022 r. wyniosły 6463,2 mln zł.

Dominującą pozycją kosztów w 2023 r. były koszty związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz usuwaniem skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych wydanych z naruszeniem prawa, tj. zadań dotyczących zaspokajania roszczeń związanych z reprywatyzacją. Koszty te wyniosły 121,2 mln zł (78,7% wszystkich kosztów) i były wyższe od analogicznych kosztów w roku ubiegłym o 85,2 mln zł tj. o 236,7%.

W 2023 r. ze środków Funduszu zrealizowane zostały 93 wnioski o wypłatę odszkodowań, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o komercjalizacji oraz 21 wniosków o wypłatę odszkodowań lub zadośćuczynień, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 2a ustawy o komercjalizacji.

Trzy wnioski wojewodów o wypłaty z Funduszu Reprywatyzacji środków na pokrycie uregulowanych przez urzędy wojewódzkie zobowiązań Skarbu Państwa nie zostały zrealizowane w całości z uwagi na

⁵³ W wystąpieniu pokontrolnym P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w częściach 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, 97 – Przychody i rozchody związane z prefinansowaniem zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i 98 – Przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa (KBF.410.001.08.2023) NIK zwróciła uwagę m.in. iż w 2022 r. istotnie wzrosły kwoty środków przekazanych wybranym podmiotom w formie obligacji skarbowych. NIK podkreśliła ponadto, że podstawą gospodarki finansowej państwa w danym roku budżetowym powinna być ustawa budżetowa. Działania przeprowadzone z pominięciem budżetu państwa spowodowały zaniżenie deficytu budżetu państwa oraz zniekształciły wielkość państwowego długu publicznego. W ocenie NIK finansowanie części zadań państwa dokonywane poza budżetem państwa spowodowało obniżenie przejrzystości finansów publicznych.

⁵⁴ Lokaty overnight.

roszczenie niezwiązane z procesem nacjonalizacji lub brak klauzuli prawomocności wyroków, a dwa częściowo z uwagi na braki w złożonej przez wnioskodawcę dokumentacji.

Znaczący udział w kosztach Funduszu ogółem, wynoszący 9,8% stanowiły również odsetki, których wartość w 2023 r. wyniosła 15,1 mln zł (wzrost o 257,9%). Pozostałe koszty w wysokości 17,7 mln zł dotyczyły odpisu aktualizującego należności (16,1 mln zł), kosztów postępowań sądowych (1,4 mln zł) oraz zakupu usług pozostałych dotyczących obsługi skarbowych papierów wartościowych (0,2 mln zł). Szczegółowym badaniem objęto dowody księgowe będące podstawą 73 zapisów w ewidencji księgowej kosztów Funduszu o wartości 98 mln zł tj. 63,7% wszystkich kosztów. Koszty zostały zaewidencjonowane prawidłowo na podstawie rzetelnie zgromadzonej dokumentacji źródłowej, a odsetki od należności głównych zostały ustalone w prawidłowej wysokości. Realizacja wniosków o wypłatę następowała w terminie od 2 do 13 dni.

5.1.3. STAN FUNDUSZU I GOSPODAROWANIE WOLNYMI ŚRODKAMI ORAZ OBLIGACJAMI

Stan środków pieniężnych na dzień 1 stycznia 2023 r. wynosił 1392,4 mln zł, w tym 33,4 mln zł przekazane w zarządzanie O/N, a 1359 mln zł w zarządzanie terminowe Ministrowi Finansów. Na dzień 31 grudnia 2023 r. stan środków pieniężnych wyniósł 1267,8 mln zł, w tym 1178 mln zł stanowiły lokaty terminowe, a 89,8 mln zł depozyt O/N. Wolne środki, przekazywane w zarządzanie O/N w trakcie roku wynosiły od 6,1 mln zł do 140,9 mln zł. Średni poziom wolnych środków wyniósł w 2023 r. 27,5 mln zł, przy czym przez okres 303 dni poziom ten nie przekraczał 30 mln zł, a przez 261 dni nie przekraczał średniego poziomu ustalonego dla całego roku. Stan wolnych środków przekazywanych w zarządzanie O/N powyżej 50 mln zł odnotowano jedynie w okresie ośmiu dni w całym roku. Dysponent Funduszu systematycznie przekazywał wolne środki w zarządzanie terminowe na okres od 8 do 192 dni, przy czym w 100 ze 131 przypadków środki były lokowane na okres nie krótszy niż 30 dni. Średni poziom depozytów terminowych w 2023 r. wyniósł 1262,1 mln zł.

W 2023 r. dysponent Funduszu nie dokonał dyspozycji wcześniejszego zwrotu środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie terminowe.

Przychody z tytułu odsetek od środków przekazanych w zarządzanie terminowe wyniosły łącznie 84,7 mln zł a od środków przekazanych w zarządzanie O/N 1,6 mln zł.

Dysponent Funduszu nie opracował pisemnego systemu zarządzania płynnością Funduszu. Zarządzanie płynnością Funduszu było podporządkowane bieżącym i planowanym potrzebom wynikającym z realizowanych zadań Funduszu, a stan utrzymywanych wolnych środków kontrolowany był na bieżąco na podstawie pozyskiwanych lub przekazywanych informacji o planowanych wypłatach przez organy wnioskujące o realizację płatności. Priorytetem była dostępność środków na rachunku Funduszu oraz możliwość natychmiastowego postawienia ich do dyspozycji w przypadku koniecznej płatności.

Przyjęty sposób zarządzania wolnymi środkami pozwalał w sposób racjonalny zachować równowagę między przychodami z tytułu odsetek od lokowanych środków i płynnością finansową funduszu na realizację bieżących płatności.

Wartość nominalna obligacji (przekazanych Funduszowi skarbowych papierów wartościowych) na dzień 1 stycznia 2023 r. wynosiła 3000 mln zł, a ich wartość księgowa 2711,1 mln zł. W 2023 r. Fundusz nie otrzymał ani nie zbywał obligacji.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. dysponent Funduszu posiadał obligacje o wartości nominalnej 3000 mln zł. Wartość obligacji została prawidłowo ustalona w księgach rachunkowych na koniec roku i wyniosła 2916,9 mln zł na podstawie wyceny z 11 stycznia 2024 r. sporządzonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

5.1.4. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

W planie po zmianach na 2023 r. zaplanowano do realizacji trzy działania:

- 4.4.3.1 *Udzielanie przez Skarb Państwa pożyczek wybranym spółkom i przedsiębiorcom* – realizacja działania nie wiąże się z poniesieniem kosztów przez Fundusz dlatego też nie zostały zaplanowane koszty z tego tytułu; w 2023 r. ze środków Funduszu zostały wypłacone dwie pożyczki na łączną kwotę 211,5 mln zł;

4.4.3.2 *Nabywanie lub objęcie przez Skarb Państwa akcji wybranych spółek* – 41,2 mln zł; działanie zostało wprowadzone do planu w trakcie roku; w 2023 r. Fundusz poniósł koszty w ramach tego działania w wysokości 0,2 mln zł;

4.5.1.2W *Zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa i JST* – 174,8 mln zł; w ramach tego działania poniesiono koszty w wysokości 137,7 mln zł.

Wszystkie działania przewidziane dla Funduszu zostały zrealizowane w 100% zgodnie z ustalonymi dla nich miernikami.

5.2. SPRAWOZDANIA

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań za 2023 r. przez dysponenta Funduszu Reprywatyzacji:

- z wykonania określonego w ustawie budżetowej na 2023 r. planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-40),
- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33),
- z wykonania planu finansowego funduszu celowego w układzie zadaniowym za okres od początku roku do 31 grudnia 2023 r. (Rb-BZ2)

oraz sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

6. USTALENIA INNYCH KONTROLI

Przy ocenie wykonania budżetu państwa w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe wzięto pod uwagę ustalenia kontroli P/23/078 – „Wykorzystywanie przez administrację publiczną kampanii społecznych jako narzędzi komunikowania”⁵⁵. W ramach tej kontroli w Ministerstwie Finansów stwierdzono między innymi nieprawidłowość polegającą na niecelowym i niegospodarnym zaplanowaniu i wydatkowaniu w 2023 r. środków w kwocie 3831 tys. zł w ramach kampanii społecznej „Zwroty, które cieszą”, w sytuacji gdy w okresie od 15 lutego do 2 maja 2023 r. w podobnym zakresie tematycznym Ministerstwo realizowało kampanię „Niskie Podatki”, na którą wydatkowano 3341 tys. zł.

---

⁵⁵ Wystąpienie pokontrolne nr LPO.410.14.02.2023 z 25 października 2023 r. do Ministra Finansów.

7. INFORMACJE DODATKOWE

Czynności kontrolne w Ministerstwie Finansów rozpoczęto 5 stycznia 2024 r., a zakończono 8 kwietnia 2024 r. Wystąpienie pokontrolne skierowano 16 kwietnia 2024 r. do Ministra Finansów. W wystąpieniu Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o:

1. Zaprzestanie planowania w rezerwach celowych na dany rok budżetowy wydatków, w odniesieniu do których dysponent części 19 na etapie planowania posiada informacje umożliwiające ich ujęcie w planie wydatków tej części.
2. Ujmowanie dowodów księgowych potwierdzających przyjęcie środków trwałych do użytkowania w księgach rachunkowych centrali Ministerstwa Finansów we właściwym okresie sprawozdawczym.
3. Wzmocnienie nadzoru i podjęcie skutecznych działań w celu:
  - przestrzegania obowiązków informacyjnych dotyczących wskazywania w dokumentach zamówienia powodów niedokonania podziału zamówienia na części (art. 91 ust. 2 Pzp) oraz przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach (art. 81 Pzp),
  - zatwierdzania rozliczenia dotacji w terminie wynikającym z ustawy o finansach publicznych,
  - ustalania odsetek za opóźnienie od zaległości w prawidłowej wysokości.

Minister Finansów nie wniósł zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego.

8. ZAŁĄCZNIKI

8.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE

Lp.	Nazwa jednostki podległej	Wykonanie 2023				Udział w wydatkach części ogółem
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Dochody	Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	w tym, wydatki na wynagrodzenia wg Rb-70	
1.	Ministerstwo Finansów ¹⁾	2 965	4 366 413,1	991 830,2	459 566,9	9,0
2.	IAS w Białymstoku	2 265	1 378,7	337 117,5	255 714,5	3,1
3.	IAS w Bydgoszczy	2 673	1 255,0	401 158,6	304 275,0	3,7
4.	IAS w Gdańsku	3 455	1 635,5	529 295,7	394 458,5	4,8
5.	IAS w Katowicach	6 041	2 889,4	906 538,5	692 076,2	8,3
6.	IAS w Kielcach	1 296	304,1	207 158,0	154 534,0	1,9
7.	IAS w Krakowie	4 216	2 935,7	705 304,1	509 607,1	6,4
8.	IAS w Lublinie	4 067	3 845,0	598 683,8	437 835,1	5,5
9.	IAS w Łodzi	3 613	2 675,3	571 122,0	410 885,2	5,2
10.	IAS w Olsztynie	2 268	830,4	369 376,7	252 499,6	3,4
11.	IAS w Opolu	1 575	714,3	266 656,1	175 943,5	2,4
12.	IAS w Poznaniu	4 660	1 653,3	728 937,2	553 082,6	6,6
13.	IAS w Rzeszowie	3 220	2 503,1	491 083,6	350 377,7	4,5
14.	IAS w Szczecinie	2 763	2 245,4	436 877,4	329 791,2	4,0
15.	IAS w Warszawie	8 207	4 437,7	1 365 729,8	1 010 574,6	12,4
16.	IAS we Wrocławiu	4 065	1 938,8	655 247,0	484 337,8	6,0
17.	IAS w Zielonej Górze	1 765	1 124,8	319 609,5	205 018,3	2,9
18.	Krajowa Informacja Skarbowa	1 088	3 696,5	163 775,6	123 717,0	1,5
19.	Krajowa Szkoła Skarbowości	201	585,4	58 185,2	18 144,3	0,5
20.	Instytut Finansów	22	40,8	5 792,2	2 859,5	0,1
21.	Centrum Informatyki Resortu Finansów	1 554	788,5	873 530,9	201 691,1	8,0

Opracowanie własne na podstawie wyników kontroli NIK.

¹⁾ W danych dotyczących Ministerstwa Finansów uwzględniono również dochody i wydatki budżetu państwa odpowiednio w wysokości 236,6 tys. zł i 217 791,4 tys. zł, realizowane bezpośrednio przez dysponenta części 19.

8.2. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE

Oceny wykonania budżetu w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe dokonano stosując kryteria⁵⁶ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2023 roku*⁵⁷.

Dochody (D) ⁵⁸ :	4 403 890,9 tys. zł
Wydatki (W) ⁵⁹ :	10 983 009,8 tys. zł
Łączna kwota (G = W):	10 983 009,8 tys. zł
Waga wydatków w łącznej kwocie: (Ww = W : G):	1

Nieprawidłowości w wydatkach: Stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na skalę lub formalny charakter, nie miały wpływu na ocenę prawidłowości wykonania budżetu państwa w zakresie wydatków. Polegały one na ujęciu w rezerwach celowych środków w wysokości 500 tys. zł, mimo posiadania na etapie planowania, informacji pozwalających na ich uwzględnienie w planie wydatków części 19 budżetu państwa; ujęciu w niewłaściwym okresie sprawozdawczym w księgach rachunkowych centrali Ministerstwa Finansów czterech z sześciu dowodów księgowych, objętych szczegółowym badaniem, potwierdzających przyjęcie środków trwałych do użytkowania; braku wskazania w dokumentach zamówienia powodów niedokonania podziału zamówienia na części oraz braku stosownego przekazania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach; zatwierdzeniu rozliczenia dotacji dla Instytutu Łączności po terminie wynikającym z ustawy o finansach publicznych. Ocena częściowa wydatków została obniżona o jeden punkt z uwagi na ustalenia kontroli P/23/078 – „Wykorzystywanie przez administrację publiczną kampanii społecznych jako narzędzi komunikowania”, w ramach której w Ministerstwie Finansów stwierdzono między innymi nieprawidłowość polegającą na niecelowym i niegospodarnym zaplanowaniu i wydatkowaniu w 2023 r. środków w kwocie 3831 tys. zł w ramach kampanii społecznej „Zwroty, które cieszą”, w sytuacji gdy w okresie od 15 lutego do 2 maja 2023 r. w podobnym zakresie tematycznym Ministerstwo realizowało kampanię „Niskie Podatki”, na którą wydatkowano 3341 tys. zł.

Ocena częściowa wydatków (Ow):	pozytywna (4)
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

⁵⁶ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁵⁷ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

⁵⁸ W części 19 budżetu państwa, w której zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie były badane dochody ani windykacja należności (analiza porównawcza), nie dokonuje się oceny częściowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

⁵⁹ Łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich.

8.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ FUNDUSZU REPRYWATYZACJI

Oceny wykonania planu finansowego Funduszu Reprywatyzacji dokonano stosując kryteria⁶⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2023 roku*⁶¹.

Przychody (P) ⁶² :	352 978,7 tys. zł
Koszty (K) (łącznie z wydatkami majątkowymi):	154 010,8 tys. zł
Łączna kwota (G = K):	154 010,8 tys. zł
Waga kosztów w łącznej kwocie (Wk = K : G):	1
Nieprawidłowości w kosztach:	brak
Ocena cząstkowa kosztów (Ok):	pozytywna (5)
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

---

⁶⁰ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

⁶¹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>

⁶² W kontroli Funduszu Reprywatyzacji zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie była badana próba przychodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty przychodów.

8.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem część 19 - Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, w tym:		4 058 104,0	3 112 700,0	4 403 890,9	108,5	141,5
1.	dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	4 416,2	10 500,0	29 644,7	671,3	282,3
1.1.	rozdział 15011 Rozwój przedsiębiorczości	1 516,2	10 500,0	29 644,7	1 955,2	282,3
1.2.	rozdział 15018 Rozliczenia związane z systemem dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych	2 900,0	-	0,0	0,0	x
2.	dział 750 Administracja publiczna	87 809,3	45 922,0	81 924,8	93,3	178,4
2.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	55 274,1	23 067,0	41 553,0	75,2	180,1
2.2.	rozdział 75008 Działalność izb administracji skarbowej wraz z podległymi urzędami skarbowymi i urzędami celno-skarbowymi	24 406,1	17 314,0	30 595,1	125,4	176,7
2.3.	rozdział 75024 Działalność Krajowej Szkoły Skarbowości	495,4	270,0	585,4	118,2	216,8
2.4.	rozdział 75046 Komisje egzaminacyjne	2 839,9	1 000,0	3 447,8	121,4	344,8
2.5.	rozdział 75082 Działalność Krajowej Informacji Skarbowej	3 919,6	3 885,0	3 696,5	94,3	95,1
2.6.	rozdział 75088 Działalność Centrum Informatyki Resortu Finansów	367,9	217,0	788,5	214,3	363,4
2.7.	rozdział 75089 Działalność Instytutu Finansów	5,4	-	40,8	755,6	x
2.8.	rozdział 75095 Pozostała działalność	500,9	169,0	1 217,7	243,1	720,5
3.	dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	0,0	-	6,7	x	x
3.1.	rozdział 75624 Dywidendy	0,0	-	6,7	x	x
4.	dział 758 Różne rozliczenia	3 965 878,5	3 056 278,0	4 292 314,7	108,2	140,4
4.1.	rozdział 75814 Różne rozliczenia finansowe	3 965 878,5	3 056 278,0	4 292 314,7	108,2	140,4
4.1.1.	§0920 Wpływy z pozostałych odsetek	3 943 006,3	3 027 115,0	4 266 473,4	108,2	140,9

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm.).

8.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, w tym:		9 175 620,6	9 881 925,0	11 161 053,6	10 915 383,1	119,0	110,5	97,8
1.	dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	820,4	369 922,0	133 263,8	17 413,8	2 122,6	4,7	13,1
1.1.	rozdział 15011 Rozwój przedsiębiorczości	-	364 202,0	115 516,2	-	x	0,0	0,0
1.2.	rozdział 15018 Rozliczenia związane z systemem dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych	820,4	5 720,0	11 520,0	11 186,2	1 363,5	195,6	97,1
1.3.	rozdział 15019 Wspieranie polskiego eksportu poprzez udzielanie przez Bank Gospodarstwa Krajowego kredytów eksportowych	-	-	6 204,4	6 204,4	x	x	100,0
1.4.	rozdział 15095 Pozostała działalność	-	-	23,2	23,2	x	x	100,0
2.	dział 550 Hotele i restauracje	24 997,0	34 399,0	43 565,3	43 497,9	174,0	126,5	99,8
2.1.	rozdział 55003 Bary mleczne	24 997,0	34 399,0	43 565,3	43 497,9	174,0	126,5	99,8
3.	dział 750 Administracja publiczna	9 079 260,3	9 406 663,0	10 913 283,5	10 783 880,2	118,8	114,6	98,8
3.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	503 727,7	593 528,0	621 430,9	606 332,8	120,4	102,2	97,6
3.2.	rozdział 75008 Działalność izb administracji skarbowej wraz z podległymi urzędami skarbowymi i urzędami celno-skarbowymi	7 415 729,0	7 722 435,0	8 833 441,2	8 759 151,3	118,1	113,4	99,2
3.3.	rozdział 75024 Działalność Krajowej Szkoły Skarbowości	39 452,7	37 250,0	47 815,4	47 115,2	119,4	126,5	98,5
3.4.	rozdział 75046 Komisje egzaminacyjne	1 147,4	2 055,0	1 309,9	1 301,4	113,4	63,3	99,4
3.5.	rozdział 75079 Pomoc zagraniczna	-	9 000,0	9 740,2	9 250,1	x	102,8	95,0
3.6.	rozdział 75082 Działalność Krajowej Informacji Skarbowej	134 658,9	146 141,0	163 415,5	162 730,1	120,8	111,4	99,6
3.7.	rozdział 75088 Działalność Centrum Informatyki Resortu Finansów	552 819,9	591 774,0	838 264,3	816 924,8	147,8	138,0	97,5

3.8.	rozdział 75089 Działalność Instytutu Finansów	4 615,7	6 800,0	6 114,1	5 792,2	125,5	85,2	94,7
3.9.	rozdział 75095 Pozostała działalność	427 109,0	297 680,0	391 752,1	375 282,4	87,9	126,1	95,8
4.	dział 752 Obrona narodowa	128,0	195,0	195,0	176,4	137,8	90,5	90,5
4.1.	rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne	128,0	195,0	195,0	176,4	137,8	90,5	90,5
5.	dział 758 Różne rozliczenia	70 414,8	70 746,0	70 746,0	70 414,8	100,0	99,5	99,5
5.1.	rozdział 75823 Partie polityczne i komitety wyborcze (wyborców)	70 414,8	70 746,0	70 746,0	70 414,8	100,0	99,5	99,5

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm.).

8.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2022			Wykonanie 2023			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾ , w tym:		61 429	6 264 953,3	8 498,9	61 979	7 326 989,9	9 851,4	115,9
1.	Dział 750 Administracja publiczna status zatrudnienia:	61 429	6 264 953,3	8 498,9	61 979	7 326 989,9	9 851,4	115,9
	01	2 926	298 881,0	8 512,2	2 878	324 630,7	9 399,8	110,4
	02	6	1 962,7	27 259,7	5	1 860,3	31 005,0	113,7
	03	47 561	4 939 204,9	8 654,2	48 092	5 803 172,7	10 055,7	116,2
	08	10 925	1 023 096,1	7 803,9	10 993	1 195 359,1	9 061,5	116,1
	10	11	1 808,7	13 702,3	11	1 967,1	14 902,3	108,8
1.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej ⁴⁾ , 75079 ⁵⁾ status zatrudnienia:	2 812	403 524,2	11 958,4	2 965	459 566,9	12 916,4	108,0
	01	275	29 756,8	9 017,2	300	34 810,6	9 669,6	107,2
	02	6	1 962,7	27 259,7	5	1 860,3	31 005,0	113,7
	03	2 225	332 973,6	12 470,9	2 324	376 415,8	13 497,4	108,2
	08	295	37 022,5	10 458,3	325	44 513,0	11 413,6	109,1
	10	11	1 808,7	13 702,3	11	1 967,1	14 902,3	108,8
1.2.	rozdział 75008 Działalność izb administracji skarbowej wraz z podległymi urzędami skarbowymi i urzędami celno-skarbowymi status zatrudnienia:	55 689	5 544 669,9	8 297,1	56 150	6 521 011,1	9 678,0	116,6
	01	812	59 476,5	6 103,9	806	68 265,8	7 058,1	115,6
	03	44 261	4 500 812,0	8 474,0	44 687	5 303 725,4	9 890,5	116,7

	08	10 616	984 381,5	7 727,2	10 657	1 149 020,0	8 984,9	116,3
1.3.	rozdział 75024 Działalność Krajowej Szkoły Skarbowości status zatrudnienia:	193	15 021,1	6 485,8	200	18 144,3	7 560,1	116,6
	01	191	14 833,6	6 471,9	200	18 115,9	7 548,3	116,6
	08	2	187,5	7 812,5	0	28,3	x	x
1.4.	rozdział 75082 Działalność Krajowej Informacji Skarbowej status zatrudnienia:	1 083	106 069,9	8 161,7	1 088	123 717,0	9 475,9	116,1
	01	8	650,6	6 777,1	7	685,5	8 160,7	120,4
	03	1 075	105 419,3	8 172,0	1 081	123 031,5	9 484,4	116,1
1.5.	rozdział 75088 Działalność Centrum Informatyki Resortu Finansów, 75095 ⁶⁾ status zatrudnienia:	1 638	193 917,8	9 865,6	1 554	201 691,1	10 815,7	109,6
	01	1 626	192 413,2	9 861,3	1 543	199 893,2	10 795,7	109,5
	08	12	1 504,6	10 448,6	11	1 797,8	13 619,7	130,3
1.6.	rozdział 75089 Działalność Instytutu Finansów, 75095 ⁶⁾ status zatrudnienia:	14	1 750,3	10 418,5	22	2 859,5	10 831,4	104,0
	01	14	1 750,3	10 418,5	22	2 859,5	10 831,4	104,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, zweryfikowanego przez NIK.

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454), w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

⁴⁾ Zatrudnienie i wynagrodzenia w Ministerstwie Finansów.

⁵⁾ W 2023 r. w związku z realizacją Programu Solidarności Podatkowej na rzecz Ukrainy, Etiopii i Tanzanii, pracownikom Ministerstwa Finansów wypłacono dodatki ze środków rozdziału 75079 *Pomoc zagraniczna* (w statusie zatrudnienia 01 - 57,9 tys. zł i w statusie zatrudnienia 03 - 16,6 tys. zł).

⁶⁾ W 2022 r. wypłacone pracownikom Centrum Informatyki Resortu Finansów oraz Instytutu Finansów wynagrodzenia z tytułu dodatkowego funduszu motywacyjnego ze środków, które w roku 2021 nie wygasły z upływem roku budżetowego, kwalifikowano w rozdziale 75095 *Pozostała działalność*.

8.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 19 – BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, w tym:		41 843,1	8 420,0	74 569,0	67 626,7	161,6	803,2	90,7
1.	dział 750 Administracja publiczna	41 843,1	8 420,0	74 569,0	67 626,7	161,6	803,2	90,7
1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	10 631,8	2 631,0	4 837,0	2 867,3	27,0	109,0	59,3
1.2.	Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	30 024,5	-	53 323,0	49 987,6	166,5	-	93,7
1.3.	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020	1 186,8	5 789,0	16 409,1	14 771,8	1 244,7	255,2	90,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej –po weryfikacji przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm.)

8.8. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU REPRYWATYZACJI

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023			4;3	6;3	6;4	6;5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Część A - Zadania wynikające z ustawy tworzącej państwowy fundusz celowy									
1.	Zadania wynikające z ustawy tworzącej państwowy fundusz celowy	7 084 104,0	635 200,0	427 521,0	349 430,5	9,0	4,9	55,0	81,7
1.1.	Koszty na cele związane z zaspokojeniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz usuwaniem skutków prawnych decyzji wydanych z naruszeniem prawa	35 987,3	302 500,0	151 200,0	121 153,7	840,6	336,7	40,1	80,1
1.2.	Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych	-	3 100,0	1 000,0	-	x	x	-	-
1.3.	Pozostałe odsetki	4 229,4	30 000,0	20 000,0	15 135,3	709,3	357,9	50,5	75,7
1.4.	Pozostałe koszty	1 315,0	8 100,0	2 820,0	1 641,5	616,0	124,8	20,3	58,2
1.5.	Dotacje przekazane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla JSFP	-	80 000,0	-	-	x	x	-	x
1.6.	Nabycie lub objęcie przez Skarb Państwa akcji w spółkach	6 661 572,4	-	41 001,0	-	-	-	x	-
1.7.	Udzielanie przez Skarb Państwa pożyczek na rzecz spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, w których ponad połowa akcji lub udziałów należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych oraz przedsiębiorców, w stosunku do których osoby te są przedsiębiorcami dominującymi	381 000,0	211 500,0	211 500,0	211 500,0	55,5	55,5	100,0	100,0
Część B - Plan finansowy w układzie memoriałowym									
I.	Stan na początek roku	6 606 010,2	3 481 518,0	4 608 893,0	4 608 892,6	52,7	69,8	132,4	100,0
1.	Środki pieniężne	816 916,6	224 168,0	1 392 409,0	1 392 408,8	27,4	170,4	621,1	100,0
2.	Należności	265 780,9	495 100,0	505 661,0	505 661,2	186,3	190,3	102,1	100,0
3.	Zobowiązania	- 1 187,2	-	- 277,0	-277,4	-	23,4	x	100,1
4.	Skarbowe papiery wartościowe	5 524 500,0	2 762 250,0	2 711 100,0	2 711 100,0	50,0	49,1	98,1	100,0
II.	Przychody	4 939 862,8	83 047,0	146 000,0	352 978,7	1,7	7,1	425,0	241,8

1.	Pozostałe przychody, w tym:	4 939 862,8	83 047,0	146 000,0	352 978,7	1,7	7,1	425,0	241,8
1.1.	Odsetki, w tym	117 573,2	83 047,0	140 000,0	141 378,0	70,6	120,2	170,2	101,0
1.1.1.	odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym	68 411,5	-	-	86 285,7	-	126,1	x	x
1.1.2.	odsetki od udzielonych pożyczek	29 424,0	-	-	50 969,6	-	173,2	x	x
1.2.	Inne	4 657 336,0	-	-	5 209,7	-	0,1	x	x
1.2.1.	przychody z tytułu nieodpłatnego otrzymania skarbowych papierów wartościowych, w tym:	4 622 269,7	-	-	-	-	-	x	x
1.2.1.1.	przychody z tytułu zbycia skarbowych papierów wartościowych	4 096 951,3	-	-	-	-	-	x	x
1.2.2.	Różne, w tym określone ustawowo przychody państwowych funduszy celowych	34 732,2	-	-	4 708,7	-	13,6	x	x
1.2.3.	Wpływy z dywidendy	334,0	-	-	501,1	-	150,0	x	x
1.3.	Inne zwiększenia	164 953,6	-	-	206 391,0	-	125,1	x	x
III.	Koszty realizacji zadań	6 936 980,4	423 700,0	216 021,0	154 010,8	6,1	2,2	36,3	71,3
1.	Dotacje na realizację zadań bieżących	-	80 000,0	-	-	x	x	-	x
2.	Koszty własne	6 936 980,4	343 700,0	216 021,0	154 010,8	5,0	2,2	44,8	71,3
2.1.	wynagrodzenia bezosobowe	-	100,0	100,0	-	x	x	-	-
2.2.	grupa wydatków bieżących jednostek	293,5	1 000,0	720,0	202,1	340,7	68,9	20,2	28,1
2.2.1.	koszty związane z operacjami na skarbowych papierach wartościowych	293,5	500,0	220,0	202,1	x	x	40,4	91,9
2.3.	pozostałe odsetki	4 229,4	30 000,0	20 000,0	15 135,3	709,3	357,9	50,5	75,7
2.4.	kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych	-	3 100,0	1 000,0	-	x	x	-	-
2.5.	koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 021,5	7 000,0	2 000,0	1 439,5	685,3	140,9	20,6	72,0
2.6.	koszty związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz usuwaniem skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych wydanych z naruszeniem prawa, z tego:	35 987,4	302 500,0	151 200,0	121 153,7	840,6	336,7	40,1	80,1
2.6.1.	koszty związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli	35 575,2	300 000,0	150 000,0	120 254,1	843,3	338,0	40,1	80,2

2.6.2.	koszty związane z wypłatami odszkodowań i zadośćuczynień przyznanych przez Komisję do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich	412,2	2 500,0	1 200,0	899,6	606,5	218,2	36,0	75,0
2.7.	przekazanie skarbowych papierów wartościowych na nabycie lub objęcie akcji	3 089 241,5	-	-	-	-	-	x	x
2.8.	koszty nabywania oraz obejmowania akcji w spółkach	3 374 004,0	-	41 001,0	-	-	-	x	-
2.9.	dyskonto (koszty związane ze zbyciem skarbowych papierów wartościowych)	198 326,9	-	-	-	-	-	x	x
2.10.	inne zmniejszenia (odpisy aktualizujące wartość należności)	233 876,4	-	-	16 080,3	-	6,9	x	x
IV.	Stan na koniec roku	4 608 892,6	3 140 865,0	4 538 872,0	4 807 860,6	68,1	104,3	153,1	105,9
1.	Środki pieniężne	1 392 408,8	755 341,0	1 213 188,0	1 267 829,3	54,2	91,1	167,8	104,5
2.	Należności, w tym	505 661,2	623 274,0	505 661,0	623 409,8	123,3	123,3	100,0	123,3
2.1.	pożyczka z odsetkami i opłatami	496 038,1	623 274,0	496 038,0	622 372,7	125,7	125,5	99,9	125,5
2.2.	należności bieżące	9 623,1	-	-	1 037,1	-	10,8	x	x
3.	Zobowiązania	-277,4	-	- 277,0	-278,6	-	100,4	x	100,6
4.	Skarbowe papiery wartościowe	2 711 100,0	1 762 250,0	2 820 300,0	2 916 900,0	65,0	107,6	165,5	103,4
Część E - Dane uzupełniające									
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzenie lub depozyt u Ministra Finansów	1 392 408,8	755 341,0	1 213 188,0	1 267 829,3	54,2	91,1	167,8	104,5
1.1.	depozyty overnight (O/N)	33 408,8	-	-	89 829,3	-	268,9	x	x
1.2.	depozyty terminowe	1 359 000,0	755 341,0	1 213 188,0	1 178 000,0	55,6	86,7	156,0	97,1

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-40 z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego, zweryfikowanego przez NIK oraz danych z ewidencji księgowej.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm.)

8.9. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

---

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Finansów
8. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
9. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej